

VIATA INDUSTRIALA

IPARI ÉLET

REVISTA PENTRU APARAREA TUTUROR INTERESELOR INDUSTRIALE
ALTALANOS IPARI ERDEKEKET SZOLGALO KÖZGAZDASAGI LAP

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pentru mici industriași ... 240.—
Pentru orice societăți,
bănci, mari întreprinderi,
pe un an 1000.—

Redactor responsabil și proprietar
ARPAD KÖRÖSI ÁRPÁD
felelős szerkesztő és laptulajdonos

ELŐFIZETESI ARAK:

Iparosoknak 1 évre 240.—
Bankok, részvénytársasá-
gok, gyárak és nagykeres-
kedőknek 1000.—

Redacția și administrația - Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Cluj, Strada Iuliu Maniu No. 8

Două cereri

către dl. Ministru al Muncii

Acum, când dl. Ministru de Interne a binevoit să permită publicarea observațiilor referitoare la chestiunile de interes public, cu deosebit respect vom profita de ocazie înaintându-Vă de astădată nu o doleanță, ci două cereri.

1. Il rugăm în primul rând pe dl. Ministru al Muncii să binevoiască a da o ordonanță, care să cuprindă cam cele ce urmează: »Aflând că cu ocazia preschimbării cărților de meșter și a cărților de muncă se comit multe ilegalități și multe vexații, dispunem ca tuturor acelor meseriași, cari au fost identificați de către vre-o organizație (muncitorească, organizație de mici industriași, si' dicăte, etc.) și astfel posedă certificate legale vechi, să li-se elibereze nouile cărți fără nici o vexație, mai ales dacă respectivii pot arăta vechile cărți de muncă sau certificatele vechi.«

E ceva foarte curios ca un fost ucenic care a ășit de abia câteva zile de sub mâna măiestrului său să-l examineze pe fostul său meșter și din cauza unor palme eventual primite să se poată răsbuna dând la examen o calificăție proastă fostului său meșter. Astfel de cazuri s'au ivit deseori, cu toate că ar fi cam riscant să presupunem că acești vechi industriași să fi „furat“ meseria lor, căci în decurs de 30—40—50 de ani petrecuți în branșă nu numai că au lucrat spre deplina mulțumire a publicului, dar au educat generații și generații de meseriași.

2. A doua cerere ar fi ca Dl. Ministru să binevoiască a face demersuri pe lângă Dl. Ministru de Finanțe în scopul ca să se instaureze în sfârșit o stare pacinică în privința dispozițiilor despre contabilitatea meseriașilor. Această adresă ar putea avea cam următorul conținut: »Acei meseriași, cari sunt membri ai Camerei de Muncă nu pot fi obligați la nici

Két kérés

a munkaügyi miniszter urhoz

Most, miután a belügyminiszter ur hozzájárulni sziveskedett az egyes közügyi dolgok nyilvánosságra hozatalához, tisztelettel élünk az alkalommal és ez-uttal nem panasz, hanem kérés formájában terjesztjük az alábbiakat, a munkaügyi miniszter ur elé.

1. Kérjük elsősorban a munkaügyi miniszter urat, legyen olyan jó és bocsásson ki egy pár soros rendeletet, amelynek körülbelül ez legyen a szövege: »Tudomásra jutott, hogy a munka- és mesterségek becsérelésénél sok igazságtalanság történik és felesleges zaklatásoknak teszik ki az iparosságot. Azért elrendelem, hogy mindazon iparosok részére, akiket valamely testület (munkásszervezet, kisiparos szervezet, szindikátus, stb.) már leigazolt és így régi törvényes igazolvánnyal rendelkeznek, minden vizsga és tortúra nélkül állítsák ki a kért munka- vagy mesterségek, különösen pedig akkor, ha régi munkakönyvüket vagy felszabadulási igazolványukat fel tudják mutatni.«

Elvégre mégiscsak különös, hogy a vizsgán az azelőtt néhány hónappal felszabadult tanuló kérdezze ki tanítómesterét és egy kis rosszindulattal vagy bosszúból az elszenvedett pofonokért, rossz minősítést adjon neki, esetleg éppen elbuktassa. Ilyen eset már számtalanszor előfordult. Pedig ugyebár ezekről az „elbukott“ iparosokról nehezen tétélezhető fel, hogy lopták volna a mesterséget? Mert a 30—40—50 mesterségüknél eltöltött év alatt, a közönség számára kifogástalan munkát végeztek, és ez alatt a tanulók egész seregét nevelték fel és juttatták sok bosszuság árán tudáshoz és kenyérhez.

2. Második kérésünk az volna, kegyeskedjék néhány szót szólni a pénzügyminiszter urnak vagy átiratban kérni, hogy a könyvvezetési rendelkezéssel évek óta izgalomban tartott kisiparosság ügyében egyszersmindenkorra nyugalmi helyzetet teremtsen. A rendelet ilyenformán szóljon: »Azok a kisiparosok, akik a munkakamara tagjai, semmiféle könyvve-

un fel de contabilitate, nici impuși cu vre'o taxă sub acest titlu.»

Legea, precum știm a fost redactată tot în spiritul acesta, însă forurile subalterne n'au cunoscut precis diferența dintre noțiunile »meseriaș« și »mic meseriaș«. Decretul amintește pe micii industriași și comercianți, dar nu-i pomenește pe meseriași. Angajații Administrațiilor Financiare au confundat cele două noțiuni și astfel au obligat pe meseriași să țină registre.

Il rugăm pe dl. Ministru al Muncii să satisfacă aceste cereri ale noastre dispunând să se dea ordonanțele de care vorbiam mai sus și-l asigurăm că meseriașii din toate branșele nu vor înceta să simtă mare recunoștință față de dl. Ministru.

Scrisoare deschisă

către Oficiul Sanitar al orașului Turda

Domnule Medic Șef !

Redacția noastră a primit din Turda o scrisoare semnată de numeroși abonați ai noștrii, cari ni-se plâng că acolo micii industriași sunt împuși cu niște taxe sanitare cari n'au nici o bază legală. Nu avem posibilitatea să confirmăm veracitatea acelor susținute de autorii scrisorii, deoarece abonații n'au nexat scrisorii trimise acte autentice. Cu toate acestea dorim să cităm acel articol a legii sanitare din 1934, care prevede că

la preschimbarea brevetelor de industrie e necesară scoaterea unei noi autorizații sanitare, dar numai în cazul că uzina industrială respectivă a suferit schimbări mai importante, ca schimbarea de local, transmisiunea dreptului de proprietate, majorarea cailor putere de energie utilizată, etc.

Însă în cazul că la uzina sau la întreprinderea respectivă n'au intervenit schimbări de așa natură, iar proprietarul își înnoiește brevetul, nu e obligat să scoată o nouă autorizație sanitară.

Intrucât deci în ciuda textelor legale susmenționate în orașul Dvs. se percep taxe și dela întreprinderile, la cari n'au intervenit schimbări mai importante, acest procedeu este ilegal, deci Vă rugăm să dispuneți ca această situație să înceteze.

Vă rugăm să anchetați ceheștiunea și întrucât susținerea abonațiilor noștrii corespunde realității, cerem ca acest abuz să fie unmaidecât sistat.

Sperând, ca aceasta doleanță va fi rezolvată într'un mod favorabil meseriașilor, a căror interese au fost — pe cât susțin — legate, Vă salutăm

cu deosebit respect :

Redacția revistei VIAȚA INDUSTRIALĂ

zetésre nem kötelezhetők és ezen a címen tőlük semmiféle taxát szedni nem lehet.»

A törvény ugyanis, mint tudjuk, szintén ebben a szellemben hozott, az alantas közegek azonban nem voltak tisztában a *mester és kisgyáros* megjelölések fogalmával. A rendelet »micii industriași și comercianți«-ról beszél és nem »meseriaș«-ról. A pénzügyi kzegek ezt a két fogalmat tévesztették össze és ennek a tévedésnek alapján terjesztették ki a kisiparosságra elég terhes és költséges könyvvezetési kötelezettséget.

Kérjük a munkaügyi miniszter urat, hogy kérésünket a fenti két rendelet haladéktalan kiadásával, illetve kiadásával kedvezően elintézni sziveskedjék és biztosítjuk arról, hogy a súlyos problémákkal küzdő kisiparosság számtalan gondja között sem fog megfélemedezni arról, hogy miniszter ur iránt ne érezzen szüntelen hálát ezen áldásos intézkedéséért.

S'au radiat taxele de drumuri ale meseriașilor târgoveți

Am relatat la timp că meseriașii din Târgu-Mureș, cari vizitează târgurile din diferite localități, s'au adresat într'o cerere la autoritățile competente cerând să fie lăsați a duce liberi cu sine pe carele lor angajați vânzători și păzitori. Situația de până acum era că jandarmii interpretând greșit prevederile le, gii au luat taxe dela meseriașii după angajații, cari erau pe carele cu mărfuri.

Ministerul Muncii a reglementat acum situația rezolvind cât se poate de loial chestiunea. Într'un jurnal al Consiliului de Miniștri se dă drept liber tuturor târgoveților din Transilvania să ducă pe carele sau camioanele lor cu mărfuri și pe angajații lor vânzători sau păzitori, fără a fi obligați să plătească taxe pentru aceștia. Cu toate acestea fiecare meseriaș trebuie să posedă autorizație specială pentru acest scop; cererile de autorizații de acest fel se pot adresa ori Ministerului Muncii ori Serviciilor Județene de Drumuri și Șosele.

Ne bucură mult faptul că Ministerul a găsit o formulă atât de favorabilă pentru deslegarea acestei probleme, care era extrem de neplăcută pentru un mare număr de meseriași dar ne bucură faptul acesta cu atât mai vârtos că revista noastră a fost prima, care a inserat plângerea aceasta a meseriașilor târgoveți.

Abonați-vă la

Viața Industrială

Congresul din Bacău a Uniunii Generale a Micilor Industriași s'a desfășurat cu un deosebit fast

Micii industriași ai țării și-au rezumat în 4 puncte pretențiile lor

În zilele de 14-12 Iunie, anul curent, în timpul Rusaliilor s'a ținut congresul general al Uniunii Micilor Industriași la Bacău. Față de acest congres s'a manifestat pretutindeni un interes foarte viu și au participat 400 de delegați dela cele 84 filiale ale țării. Guvernul a fost reprezentat de către dl. colonel *Minescu*, prefect, Ministerul de Muncă de către dl. subsecretar de Stat *I. Enescu* iar Casa Asigurărilor Sociale de dl. director general *Mișu Enescu*. Congresul a primit din partea consiliului superior economic o telegramă semnată de dl. *C. Argetoianu*, consilier regal. Din partea filialei din Cluj a Uniunii au participat d-nii *Anton Moldovan* și *Carol Csákányovszky*.

Prima zi decurs cu recepțiile solemne, cunoștințele, sfințirea drapelului, masă solemnă și cu vizitarea orașului. Congresul s'a început de fapt numai luni la orele 8 dim. și a ținut 2 zile. Congresul a fost deschis de către dl. senator *Samoil* președintele Uniunii Generale a Micilor Industriași și în cuvântul său de deschidere a accentuat că cea mai serioasă organizație a industriașilor este Uniunea Generală a Micilor Industriași, care a dat nenumărate dovezi că ea e chemată să realizeze unirea tuturor meseriașilor țării. Dl. Președinte a rugat guvernul și autoritățile să protejeze Uniunea în activitatea sa.

Cele mai importante puncte ale ordinii de zi erau problemele actuale ale micilor industriași, mai ales problema modalității de încadrare a micilor industriași în situația creată de noua constituție, accentuându-se unele puncte ale legii muncii, a căror modificare este una dintre cele mai importante probleme ale meseriașilor. S'a mai vorbit apoi despre organizațiile de branșă, înființarea camerelor micilor industriași și problema reprezentării micilor industriași în instituțiile de muncă și de industrie.

Unul dintre cele mai discutate puncte ale ordinii de zi se referise la modificarea regulamentului asi-

gurărilor sociale. Congresul a cerut completă autonomie pentru Asigurările Sociale și reformarea regulamentului Casei Asigurărilor. Regulamentul în vigoare până acum prevedea că în prima săptămână de boală patronul plătește și pe mai departe salariul angajatului bolnav, fapt ce cauzează daune importante patronilor. Dl. *Mișu Enescu*, director general a Casei de Asigurări Sociale a găsit că acest deziderat e loial și a promis că va face demersuri în vederea modificării regulamentului în modul că cheltuelile de tratare a angajatului să fie achitate de Casa Asigurărilor și nu de patroni.

În cursul debaterii situației economice a micilor industriași congresul a decis ca să se facă tot posibilul pentru ca micii industriași să poată beneficia de credite și s'a criticat intens funcționarea institutelor de credit a meseriașilor, cari nu corespund azi prețurilor, deci se cere ca acestea să fie cât mai urgent reformate. În legătură cu acestea s'a expus și planul ca în viitor membrii să înființeze din capitalul propriu institute de credit, la care în proporția capitalului investit să participe și statul.

S'a discutat apoi chestiunea lărgirii sferei de activitate a micilor industriași la munci județene comunale de stat, referitor la care Congresul a decis ca furniturile mai mari să fie divizate între industriași pentru ca și micii industriași să poată lua parte la licitații și să poată beneficia și ei de furniturile de stat.

După discutarea problemei modificării legii meseriilor și a obligati-

vității de contabilitate, congresul a cerut ca micii industriași cu ocazia transporturilor să beneficieze de o reducere de 50% la căile ferate și la vapoare, s'a mai cerut apoi scutire de taxe vamale pentru mașini importate de meseriași.

S'au mai discutat apoi multe chestiuni de importanță generală pentru micii industriași, astfel organizarea de expoziții permanente pe seama micilor industriași, prohibirea fabricării și comercializării pantofilor și cizmelor de cauciuc, etc. S'a cerut apoi ca meseriașii să aibă dreptul de a profesia meseria pentru care au pregătire, fără a trebui să se supună categorisirii și fără a fi obligați să plătească taxe și impozite pentru un nou brevet. Congresul a cerut pe acest teren respectarea drepturilor câștigate ale meseriașilor.

Ultimele două puncte ale ordinii de zi sau referit la crearea unui organ de presă necesar realizării unificării branșei și la orele de lucru de Duminică a fotografilor. Trebuie să amintim că fiecare orator — înțelegem aci și pe reprezentanți autorităților — a vorbit în spiritul cel mai înțelegător accentuând că în România nici constituția cea nouă nu face deosebire de rasă, naționalitate, Constituția nu cunoaște decât: *cetățeni români*, și astfel factorii necesari realizării unității mici industriale nu lipsesc.

Congresul a acceptat întru totul deciziile propuse de președinție, cari au fost rezumate în 14 puncte și cari în formă de memorandum vor fi înaintate *M. S. Regelui Carol II*. În cuvintele sale de adio dl. președinte *Samoil* a talmăcit credința în Tron și Țară a micilor industriași.

Dealtfel în ziua de 3 Iulie la 10 a. m. în sala cea mare a clădirii vechi a Camerei de industrie delegații clujeni vor expune în cadrele unei adunări generale extraordinare tot ce s'a discutat la congres.

A GÉPET

OLAJOZNI

KELL, HOGY JÓL MŰKÖDJÖN,

IGYUNK SÖRT
FAJBOROKAT

ILYEN GÉP AZ EMBER IS

Büffé rendezését vidékre
is vállaljuk, meleg és hideg
konyhával, csapolt
sörrel, fajborokkal.

CORVIN-BOROZÓBAN

A KEDÉLYÖNK ÉS MUNKAKEDVÖNK FRISS MARAD!!!

Ünnepélyes keretek között tartotta meg a Kisiparos Szövetség országos kongresszusát Bacăuban

14 pontban foglalta össze követeléseit az ország iparossága

Junius 12—14 ig, a román pünkösti napjaiban tartotta meg az iparosság országos kongresszusát Bacăuban, óriási érdeklődés mellett. A kongresszuson az ország 84 fiókjának képviselőitől négy száz delegátus jelent meg, míg a hatóságok részéről a kormányt *Minescu* ezredes-prefektus, a munkügyi minisztert *I. Enescu* államtitkár, a munkásbiztosító intézetet pedig *Mișu Enescu* vezérigazgató képviselte. A kongresszushoz a legfelsőbb gazdasági tanács nevében *C. Argetoianu* királyi tanácsos küldött üdvözlő táviratot. A cluji fiók képviselőit *Moldován Antal* és *Csákányovszky Károly* vettek részt a kongresszuson.

Az első nap az ünnepélyes fogadtatás, ismerkedés, zászlószentelés, közbéd és a város nevezetességeinek megtekintése közepette zajlott le. A tulajdokaipeni gyűlés hétfőn reggel 8 órakor vette kezdetét, amely két napon át tartott. A gyűlést *Samoil* szenátor, az Országos Kisiparos Szövetség elnöke nyitotta meg és bevezető beszédében rámutatott arra, hogy az össziparosság legkomolyabb szervezete a Kisiparos Szövetség, amely a jelenlegi körülmények között is bizonyosságát adta annak, hogy hivatottsága van az egység megteremtésére. Kérte a kormányt és hatóságokat, hogy a Szövetséget ebben a munkájában a lehetőség szerint támogassák.

A napirend során a tárgyalás főbb pontjait aktuális kisiparos problémák képezték és a kisiparosság beilleszkedésének kérdése az új alkotmány teremtette helyzetben, különösen kihangsúlyozva a munkügyi törvény sérelmes pontjait, amelyeknek módosítása az össziparosság egyik leg sürgetőbb kérdésévé vált. A továbbiak során szóban kerültek a szakmai szervezkedések, a kézműves kamarák felállítására és a kisipar képviselői a munka- és iparügyi intézményekben.

A tárgysorozat egyik legalaposabban megvitatott pontja a társadalombiztosító intézmény jelenleg érvényben lévő szabályainak feltétlen módosítására vonatkozott. A kongresszus a betegsegélyző teljes autonómiáját és a betegszabadság szabályzatának megreformálását kérte. Az eddig érvényben lévő rendelkezések értelmében

ugyanis a beteg alkalmazóit első helyt a munkaadó viseli, amely lényeges megterhelést jelent számára. *Mișu Enescu* betegpénztári vezérigazgató ezt a panaszt jogosnak találta és ígéretet tett arra nézve, hogy keresztül viszi a szabály módosítását, olyan formában, hogy az első nyolcnapra járó segélyt ezentúl ne a munkaadók, hanem az intézet fizesse.

A iparosság gazdasági helyzetének megtárgyalása során a kongresszus kimondotta az iparos-hitelek azonnali folyósítását és hibáztatta az ipari hitelintézetek működését, amelyek mai formájukban nem felelnek meg az általános követelményeknek és ezért sürgős és alapos átférmálásra szorulnak. Ennek kapcsán felvetődött az az eszme, hogy a tagok a jövőben saját tőkéjükből állítsanak fel kisiparos hitelintézeteket, amelynek jegyzett tőkéjéhez megfelelő arányban az állam is járuljon hozzá.

A következőkben szóba került a kisiparosok munkakörének kibővítése állami, megyei és községi munkálatoznál, amelyre nézve a kongresszus megoldásnak tartja a nagyobb méretű megrendelések felaprózását, hogy így a kisiparosság is résztvehessen az állami árlejtéseken és bizonyos mértékig részesüljön a kiadott munkálatokban.

Az ipartörvény módosítása és a könyvezetési kötelezettség letárgyalása után a kongresszus kérte, hogy anyagszállítások alkalmával az iparosság 50%-os vasut és hajózási árkedvezményekben részesüljön,

ugyancsak vámmérséklést kért a szükséges gépek behozatalánál is.

A további pontokban megvitatott tárgyat képezték: a kisiparosok részére állandó kiállítások rendezése a gumicipők, csizmák készítésének és árusításának betöltése és a kisipari széttagolások, amelyek megszüntetését kéri kongresszus, amennyiben a jövőben is minden iparos olyan ipart üzhessen amilyenre képesítése van, anélkül, hogy kategorizálás alá esnék és újabb iparendélyért illetéket fizetni és adózni kényserüljön. Kéri a kongresszus az ezen a téren szerzett jogok törvényes erővel való megvédelmezését és feltétlen tiszteleiben tartását.

A tárgysorozat utolsó két pontja az iparos egység részére szükséges sajtótermék létesítésére és a horbályok vasárnapi nyitvatartására vonatkozott. Külön megemlítésre méltó az a tény is, hogy minden egyes felszólaló, — a hatóságokat se kivéve, — a kölcsönös megértés szellemében utalt arra, hogy Romániában az új alkotmány sem tesz különbséget felekezeti, faj és nemzetiség között: csak román állampolgárt ismer és így az ország iparosságának békés együttműködésére szükséges tényezők megvannak.

A kongresszus az összes kérdésben elfogadta az elnökség előterjesztését, mely 14 pontban összefoglalva emlékirat alakjában *Ófelsége II. Károly* Románia uralkodója elé terjesztene. A kongresszus befejezéseként *Samoil* elnök szöveget mondott, melyben az ország kisiparosságának hódolatát tolmácsolta a Trón és az ország iránt.

A kongresszus lefolyásáról egyébként a régi iparkamara nagytermében július 3-án délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlés során beszámolót tartottak a cluji fiók kiküldöttei.

Bece Géza

uriszabó

Cluj

Piața Unirii 21

Nyílt levél

Turda város egészségügyi hivatalához

Főorvos Ur!

Több iparos előfizetőnk aláírásával ellátott levelet kaptunk Turda városából, amelyben elpanaszolják, hogy újabban az iparosságtól teljesen indokolatlan és minden törvényes alapot nélkülöző egészségügyi taxát szednek. Nem áll módunkban ezt a tényt hitelesen megállapítani, miután az illető iparosok le-
velükhöz bizonyító aktákat nem csatoltak.

Mindazonáltal idézzük az 1934-ben kelt egészségügyi törvény azon rendelkezését, mely kimondja, hogy az iparendedélyek becserélésénél szükséges ugyan új egészségügyi autorizációkat kiváltani, **de csak abban az esetben, ha az illető ipari üzemben változások állottak be**, például elköltözött régi helyéről, tulajdonjogát más névre iratta, vagy több lóerővel kíván dolgoztatni, mint amennyire brevetje szól stb.

Abban az esetben azonban, ha az illető ipari üzem vagy vállalat tulajdonosa, akinek üzemében semmi ilyenemű változás nem állott be, a törvényes rendelkezéseknek eleget téve, pusztán brevetjét cseréli be, **nem köteles újabb egészségügyi autorizációt kiváltani.**

Amennyiben tehát a fenti világosan megfogalmazott törvényes rendelkezésektől eltérően, — mint a panasztevők állítják — függetlenül a beállott üzemi vagy vállalati változásoktól, a turdai egészségügyi hivatal mindenkitől új autorizációt követel, úgy ez az intézkedés törvénytelen, melynek azonnali helyrehozását kérjük.

Szíveskedjék a dolgot kivizsgálni és amennyiben a panaszok jogosak, kérjük azokat haladéktalanul orvosoltatni.

Bizva abban, hogy a fenti panaszos ügy az újabb taxákkal sújtott kisiparosságra nézve kedvező elintézés nyer, vagyunk kiváló tisztelettel:

Az »IPARI ÉLET« szerkesztősege.

Az ipartörvény módosításának fontosabb intézkedései

A szakmai képesítésről és az ipar gyakorlásáról szóló új rendelettörvény megjelent. Nem térünk ki az egyes pontok részletes megtárgyalására, pusztán nagy vonalakban ismertetjük a fontosabb intézkedéseket.

Kötelezővé tették a külföldi bizonyítványok és oklevelek láttamozását. Munka- vagy mesterkönyvet e nélkül nem bocsájtanak ki.

Az inasszerződések tartama legkevesebb három, legtöbb négy év. A munkaadó köteles a tanoncot a szolgálatba lépéstől számított egy

hónapon belül szerződésileg bejelenteni. Ettől az időponttól 3 hónapos próbaidő irható elő, mely alatt kölcsönös megegyezés esetén a szerződés minden további nélkül felbontható. A tanoncszerződések illetékmentesek, csupán a 30 lejes szakmai illeték megfizetése kötelező.

A bányai iparban és a munkaügyi minisztérium által meghatározott egyéb iparágakban a tanoncidő igazolása különleges eljárás alapján történik meg.

A külföldi képesítéssel rendelkező román állampolgárok csak abban

az esetben nyerhetik el vizsga nélkül a munka- vagy mesterkönyvet, ha az országban munkavállalásra, ipari munka vezetésére, illetve önálló ipar üzésére jogosult képesítési könyvvel rendelkeznek.

Azok, akik inasigazolvánnyal, szakiskolai vagy szaktanfolyamot végzett bizonyítvánnyal nem rendelkeznek, csak különös engedély alapján állhatnak a vizsgáztató bizottság elé, feltéve, hogy szakmai képzettségüket bizonyítani tudják.

A rendelettörvény gondoskodik a szakmai képesítést igazoló könyvecskék becserélési folyamatának meggyorsításáról és erre a célra külön bizottságokat létesít.

A tíz alkalmazottnál és 20 lóerőnél kevesebb munkaerővel dolgozó kisüzem tulajdonosa csak csorbítatlan jogokkal rendelkező polgár lehet, akinek mesterkönyvvel kell rendelkeznie. Ezen rendelkezés megszegőit kontároknak minősítik.

Valamely iparvállalat mint jogi személyiség, csak akkor működhetik, ha 10 alkalmazottnál és 20 lóerőnél nagyobb munkaerőt foglalkoztat.

Az állam által elismert mérnökök és építészek saját szakmájukban minden korlátozás nélkül folytathatják a megfelelő ipart anélkül, hogy mesterkönyvet kellene váltaniok.

A módosító törvény a kontárok számára is lehetővé teszi a mestervizsga letételét, amelynek legvégső határideje 1939 december 31. A vizsgára álló kontár-iparosoknak különböző feltételeknek kell megfelelniök, amelyekről annakidején részletesen fogunk megemlékezni.

A rendelettörvény intézkedik arról, hogy a feloszlott testületek teljes vagyona az ugynevezett munkaügyi alaphoz (Fondul Muncii) csatolandó. A vagyon felosztása felszámolás útján történik.

Fontosabb intézkedéseket tartalmaz fentiek kivül, az új rendelettörvény az idegen állampolgárok ipari jogviszonyaira, valamint a munkakönyvek, brevetek, autorizációk és concessziók becserélésére vonatkozóan, amelyekre még visszatérünk.

Jó és olcsó
bőrt és talpat **KOZAK**
bőrüzletben kaphat.
Cluj, P. Mihai Viteazul 15.
Ezen szelvény felmutatója
eredeti gyári árban lesz
kiszolgálva

Tömörüljünk szövetkezetekbe!

Fényes sikerrel és páratlan érdeklődés mellett zajlott le Clujon a háromnapos szövetkezeti kiállítás

Mindenkinek valamely szövetkezet tagjának kellene lenni és ma nem volna munkanélküli kérdés, társadalmi probléma, ezen vitatkoztunk a Hitelszövetkezetek Szövetsége által rendezett kiállításon az egyik kiállító nagyszövetkezet vezetőjével.

Rosszul mondtam, nem azon vitatkoztunk, hogy helyes lenne-e, ha mindenki valamely szövetkezethez tartoznék, ezen vitatkozni nem lehet. Hanem azon, hogy milyen kihasználatlan lehetőségek aknázhatók ki, „ha” mindenki valamely szövetkezet tagja lenne. Elmondja például a szövetkezeti vezető, hogyan született meg községében a villamos centrálé. Egy barátja látogatta meg és sétaközben elhaladva a szövetkezet fűrésztelepe előtt, barátja egyszerűen csak kizökken az előbbi beszédteméből és rámutat a telep mellett felhalmozott fűrészpör hegyekre: „Látod barátom, ha egy amerikai ember látná ezt az energiapazarlást, főbe lőné magát elkeseredésében, hogy létezik a világnak még olyan sarka, ahol az anyagok felhasználhatóságát nem ismerik!”. Ez a párshavas megjegyzés szolgáltatta az ötletet arra, hogy mire használjuk fel az eddig értéktelennek tartott fűrészport.

A másik esetet az egyik közintézmény vezetője mondta el. 1920—22 között ő is azok közé tartozott, aki régi, tekintélyt biztosító állását elveszítve, diplomájával nem tudott mihez kezdeni. Több hónapig töprengött azon, hogy mit csináljon, mert enni kell és az élelmet ingyen nem adják. Hosszas fejtörés után egy ruházati cikket kezdett készíteni, amiből abban az időben, — sőt ma is — elég nagy a kereslet. Ezzel az ötlettel magán és családján kívül több embernek biztosította az egzisztenciáját éveken keresztül.

Mindkét esetből azt a tanulságot szűrjük le, hogy ha a mai fiataloknak egészséges elgondolásához megfelelő energiája volna a kivételhez, akkor nem lézengene annyi diplomás ember céltalanul az utcákon, hanem valamelyik üzem vagy intézmény szolgálatában sokezered magával együtt gondtalanul élhetne.

Magam is gondolkodtam a kérdés felett, hogy mi mindent meg tudna valósítani az iparosság, ha az egyetlen kinalkozó lehetőséget két kézzel ragadná meg, melynek keretein belül problémái 99 százalékát megoldhatná. Mintha az Isten vaksággal és értelemnélküliséggel verte volna meg ezt az osztályt. Nem látja, hogy mai kétségbeesítő helyzetéből egyetlen kivezető ut a gazdasági szervezkedés. A lehetőség adva van és mégsem hasznosítja a maga számára. Nagyzási hóbortjának rabja és inkább vállalja rothadó szemétdombján a kuporgást, de önállóságát fel nem akarja áldozni, holott ha csak egy kicsit is számítana ceruzával, a számok megmutatnák, hogy a szövetkezet keretei között nyugodtan és gondtalan életet biztosíthatna magának.

Különös, de így van: a szövetkezeti törvény! a kistökecések érdekében hozták és annak kedvezményeit ma a nagytöke kezdi kihasználni. Álcázott szövetkezetek mögé bujva élvezi az adómentességet és a szövetkezeti törvény által nyújtott összes előnyöket, amelyeket éppen a nagytöke terjeszkedésének megakadályozására és a kistöke védelmére hoztak.

Hiányzik a kezdeményező, ebben teljesen igaza van a két urnak. Éppen ezért kell a jövőben a diplomások hadát erre a harcra terelni, mert itt van tennivaló elég, csak akarni kell hozzálatni. A kezdeményezni akarók ne törődjenek szomszédaikkal, barátaikkal, akik kacagásra tátott szájjal figyelik minden mozdulatát, egyensúlyozó művelését és lesik, mikor bukik fel, hogy kacagjanak, hogy modhassák, „ugye megmondtam?”

Szembe kell szállni a tömeg bizalmatlanságával, amely minden újdonságot először körülzaglászik, nem elég neki, hogy látja, meg is kell tapogatnia míg többszöri fejcsóválás után végre beletörődik, hogy tényleg igaz, amit látott. A sikerrel is úgy van. — „Lássá-e, a csórézzel és ezzel kezdte aztán itt van ni...“ Az iparosság is azt kell hogy tegye, amit a földművesosztály már

régen csinál, lelkes vezetőik és kezdeményezőik segítségével.

A kiállításon egy találó, szemléltető táblán mutatja be a kiállító, hogy eleinte kötéllel kellett fogni a tagokat és elvonni a korcsmázástól. A grafikon az eredményt mutatja. Itt is így kell kezdeni. A kezdeményezőknak meg kell küzdeniök a közönnnyel, a gunnyal, a rosszakaratu gáncoskodók és gyanusítók hadával, de az eredmény annál fényesebb elégtétel lesz részükre. Egy pár sikertelen próbálkozás még nem indok arra, hogy abbahagyják, mert a sikertelenség okozója nem az eszme, hanem az, hogy a kezdeményező nem számolt kellően mindenre, rosszul válogatta össze embereit, vagy rosszul vezette őket, esetleg olyan körülmények között fogott hozzá, amikor elgondolásainak nem kedvezett az idő.

A Gazdasági Hitelszövetkezet Szövetsége által rendezett és gondosan előkészített kiállításon résztvevők fényes tanubizonyosságát szolgáltatták annak, hogy a szövetkezeti eszme céltudatos irányítás mellett áldás a benne résztvevőknek. Mindezekből vonja le az iparosság a tanulságot és kellese lelkesen újra életre a gyermekkorától állandóan hallott és hangoztatott, de már régen megfakult és elfelejtett jelmondat értelmét: „Az egyesülésben rejlik az erő!” Tömörüljétek szövetkezetekbe, mert ezáltal jóléteket varázsolhattok magatoknak!

A kiállítás megnyitása

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége június 26-án vasárnap délelőtt 10 órakor nyitotta meg XV. jubiláris közgyűlésével kapcsolatban megrendezett szövetkezeti kiállítását Clujon, a Katolikus Kőr Kogálniceanu 7 szám alatt alatti helyiségében. Az ünnepélyes megnyitáson megjelent Manole Enescu ezredes prefektus, valamint a többi hatóságok képviselői is résztvettek.

A kiállítást gróf Bethlen László, a szövetkezeti központ vezérigazgatója nyitotta meg, üdvözölte a hatóságok képviselőit, a kiállító szövetkezetek kiküldötteit és a közön-

éget, majd megtartotta megnyitó beszédét, amelyben ismertette a Jazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége által irányított szövetségi mozgalom multját, mely most másfél évezredes határkövéhez érkezett. Beszédének további részében a szövetségi kiállítás célját ismertette.

— „Kiállításunkkal nem azt akaruk dokumentálni, hogy működésünk eredményeink máris tökéletesek és teljesek. Célunk az, hogy jubileumunk alkalmával hálánkat és köszönetünket rójuk le azon megértő szellemmel szemben, amely a multban szövetségi működésünk autonómias az ország érdekében való kifejtését megengedhette. Reméljük másrészt, hogy kiállításunk által a nagyközönség munkánkat megismerheti, hogy azt a jövőben fokozottan támogatogassa kisembereink és országunk avára.”

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó beszédet lelkesen megtapsolta az egybegyűlt közönség, amely elzárta az ajtót, hogy teremről-teremre járva meglepetten álljon meg a számára eddig ismeretlen szövetkezetek kiállító teljességéig.

A kiállítás

A kiállítás anyaga nemcsak a nagyközönséget, de a szakembereket is valósággal ámulatba ejtette. Szövetkezetek megerősödéséről és a szövetségi eszme nagy előretöréséről számol be a kiállítás, amely ábrátlan a maga nemében. A kiállítás gazdag anyagáról az alábbiakban igyekszünk képet nyújtani olvasóinknak.

A kiállítás előterében a miercurea-duc-i Csík erdőgazd. szövetkezet és a sándomic-duc-i Victoria általános gazdasági szövetkezet foglaltak helyet. A Csík erdőgazdasági szövetkezet fűrészelt áruival szerepelt és művészi fényképfelvételekben mutatja be a havasi erdőkitermelés munkáját. A Victoria általános gazdasági szövetkezet, melynek tevékenységi köre fűrészüzemi, téglagyári, mészégető, kőbánya, villanycentrálé, malom, legelő és tejjazdasági ágazatokra terjed ki, fűrészelt és gyalult áruval, mészkeverékkel, oltott mésszel, kőbányája nárványtermékeivel, téglagyártmányával, malomüzeme örleményeivel vett részt a kiállításon, gazdag képmennyel, szemléltető ábrákkal és grafikonokkal mutatva be tevékenységét.

A Transilvania tejszövetkezetek, a mezőgazdasági szövetkezetek nagy

kiállítási helységben foglaltak el előkelő helyet. A két központi tejfeldolgozó telep bemutatja az angliai és palesztinai export-vajat, valamint a falusi tejszövetkezetek üzemi berendezését és a modern tejfeldolgozás menetét. Nagy fényképgyűjteményben láthattuk itt a falusi tejszövetkezetek házait és üzemeit, la-

Dr. gróf BETHLEN LÁSZLÓ

a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének vezérigazgatója, akinek vezetése alatt a Szövetséghez tartozó szövetkezetek fejlődése hatalmas lendületet vett.

boratóriumi kiállításában pedig a pasztörözött és nem pasztörözött vaj közötti különbségét, a baktériumokat illetően. Külön helyet foglaltak el a lefőltözött tej termékei. Rengeteg grafikon és szemléltető kép tette elevenné a tejszövetkezetek kiállítási csoportját. A grafinokonokból megmondhatjuk, hogy míg 1926-ban mindössze két tejszövetkezet volt a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének, 1937-ben már 125. Az eladott vaj mennyisége 1926-ban 7.980 kg. volt, 1937-ben pedig 600.000 kg., melynek ára 1926-ban 14'5 millió, 1937-ben pedig 34 millió 800 ezer lejt tett ki. Rendkívül szép anyaggal szerepel ebben a csoportban a Csík általános gazdasági szövetkezet is. A szövetkezet által kitermelt és forgalomba hozott Répáti borvíz üvegei hatalmas piramisban tornyosultak. Alatta foglaltak helyet a szövetkezet zuzóüzemének örleményei és erdei gyümölcsfeldolgozó osztályának készítményei: befőttek, szirupok, izek. Háziipari osztálya csiki festékes szőnyegekkel, csiki és csángó varrottásokkal, fafaragványokkal szerepel. Sok érdeklődője akadt a szövetkezet angóranyúl tenyésztete készítményének. A mezőföldi Harmónia gyékényszövetkezet gyékényárukkal vett részt, a timișo-

rai Vitamin paprikatermelő és paprikamalom szövetkezet a ma már mind ismertebbé váló „C. Vitamin” paprikájával. A chibedi malomszövetkezet lisztörleményeket mutatott be, az I. G. Duca-i Voluntas kender- és lenfeldolgozó szövetkezet pedig a kenderfeldolgozás különböző fázisait mutatta be a kendervászon és kötéláru elkészítéséig. Az aiudi hitelszövetkezet borpincészetének termékeivel vett részt a mezőgazdasági szövetkezetek kiállítási csoportjában, az atidi hitelszövetkezet pedig facsemete kertjét mutatta be szép képekben ebben a csoportban.

A kiállítás főhelyét a hitelszövetkezetek csoportja foglalta el. E csoport egyik legérdekesebb anyaga a cluji Gondoskodó Társaság helyi szövetkezet, a ma már 113 éves és egyben a világ legrégebb szövetkezetének évszázados alapító okmánya, alapszabályai, jegyzőkönyvei, az első pénzesládája, mely valóságos műre-meke a lakatosművészetnek. A régi okmányok felett Bölöni Farkas Sándor, a szövetkezet megalapítójának arcképe függ, cserfalevélfüzérrel díszítve. Külön anyagot képez a takarékosági propaganda anyaga. A központ szövetkezeti hálózatának a térképe egy egész falfelületet foglalt el, alatta gazdag fényképsorozatban a falusi szövetkezetek székházait láthattuk. Megkapó a cluji Kolping helyi szövetkezet kiállítása. A szövetségi sajtó és irodalom csoportja a barovi Agisz szövetkezet népkönyvtári kiadványait, ifjúsági szövetkezeti könyveket és ardeali szakírók munkáit, a szövetségi lapokat a Szövetkezeti Értesítőt és a Szövetkezést, valamint a napilapok szövetkezeti cikkeit tárta az érdeklődők elé.

Az ipari szövetkezetek csoportjában gyönyörű modern szobaberendezéssel, művészi fafaragványokkal és kárpitos munkával szerepelt a cluji Bútorasztalosok Szövetkezete. A helybeli Munka fémipari szövetkezet az általa előállított Dani Gergely-féle permetezőgépeket hozta el. A Derby szabók szövetkezete kész öltönyöket mutatott be műhelyéből, a tg.-mureși Szabók Beszerző Szövetkezete áruraktárából adott izelítőt igen szép kelmékkel, az Aradi Bőrmunkások Szövetkezete pedig feltűnést keltően szép cipőket mutatott be vitrinjében.

A Hangya fogyasztási szövetkezetek külön helységet foglaltak el. A kiállítási anyag főcsoportját itt egy teljesen berendezett falusi Hangya szövetkezet képezte. A városi ember előtt szinte elképzelhetetlen, hogy amit neki 8—10 üzletben kell

bevásárolnia, azt a falusi ember mind megtalálja a szövetkezetében. Az ekevasztól a rézgálicig és a varróútól a ruhakelméig, minden megkapható itt. Nagyon szép csoportot képeztek a *Hangya* borpincészet borai és likörgyárának készítményei. A *Hangya* kiállításának grafikonjai a fogyasztási szövetkezeti mozgalom fejlettségét és nagy előrehaladását tanúsítják.

A háziipari csoportban a helybeli *Pitvar* és *Alfa* szövetkezetek szerepeltek. A *Pitvar* anyaga annyira közismert már mindenütt, hogy annak ismertetését elhagyhatjuk. Az *Alfa* székely háziszöttekkel jött el és nemcsak kelmét, de a háziszöttekből készült kész ruhákat is bemutatott, bizonyosságául annak, hogy a háziszöttek a legkényesebb igényeket is kielégíti.

A cluji *Flóra* kertészeti szövetkezet gyönyörű rózsakiállítást rendezett, amely előtt hosszasan időzött a kiállítást látogató közönség. Ugyancsak a kertészek szövetkezete végezte a kiállítás virág és füzérdíszítését is, páratlan izléssel. A helybeli *Mékkas* éttermi szövetkezet büffét rendezett be, ahol konyhájával ismertette meg a kiállítás látogatóit.

Szerepeltek a kiállításon a szövetkezetekkel szoros összeköttetésben álló intézmények is, mint a *Minerva* Biztosító Intézet, melyet a hitelszövetkezetek képviselnek a falvakon és a *Minerva* nyomdai műintézet, a szövetkezet könyveivel és nyomtatványtárával. A kiállítás bejáratánál a *Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének* géposztálya mutatja be az általa képviselt gyárak mezőgazdasági gépeit.

Bővebben kell megemlékeznünk a következő szövetkezetekről:

Csik Szövetkezetek.

Csik elnevezés alatt egységes vezetés mellett három, teljesen önálló szövetkezet van Miercurea Ciuc-on amelyek először vettek részt mint önálló szervezet a megtartott kiállításon ahol a kiállított hatalmas és változatos anyaggal vonták magukra úgy a nagyközönség, mint az illetékes szakkörök és hatóságok figyelmét. A három szövetkezet főbb adatait kivonatossan ismertetjük:

1. *Csik* erdőgazdasági szövetkezet, alakult 1933-ban. Taglétszáma 800—1000 között váltakozik, akik csaknem mind ciuc-i székely gazdák. Teljesítménye évenként 50—60 ezer m³ fenyő és bükkfa kitermelése. Multévi összforgalma: 93 millió lei. Alaptőkéje cca. 500.000 lej.

2. *Csik* gazdasági szövetkezet, alakult 1937-ben. Taglétszáma 300. Üzletágai: gabonaosztály, őrlőüzem, „Répáti“ borviz és borosztály, erdei gyümölcsfeldolgozó osztály, consumosztály és beszervezés alatt a háziipari és népművészeti szakosztály. Első évi bruttó forgalma meghaladta a 12 millió lejt. Alaptőkéje cca. 700.000 lej.

3. *Csik* hitelszövetkezet, alakult 1937-ben. Taglétszáma cca. 200. Célja elsősorban kishitelek nyújtása a kisegisztenciáknak, másodsorban lebonyolítása a két másik szövetkezet hitel- és pénzügyi műveleteinek. Betétei az egymilliót meghaladják. Alaptőkéje cca. 100 ezer lej.

A *Csik* erdőgazdasági, valamint gazdasági szövetkezetek elnöke Dr. *Pitner* Árpád ügyvéd, míg a hitelszövetkezet elnöke Dr. *Daradics* Félix ügyvéd. Mindhárom szövetkezet alelnöke és egyben ügyvezető igazgatója *Sztankó* Zoltán főmérnök. Hozzáértő vezetésüket mi sem bizonyítja jobban, mint az a feltűnő előretörés a gazdasági életben, amit rövid működésük alatt a *Csik* szövetkezetek elértek.

Victoria szövetkezetek.

Külön megemlést érdemel a sandunimic-ciuc-i *Victoria* általános gazdasági szövetkezet is, melynek tevékenységi körét felsoroltuk már. Ez a szövetkezet jelenleg 450 tagot számlál, ami tekintélyes szaporodást mutat, ha figyelembe vesszük, hogy az alapítás évében mindössze 60 taggal rendelkezett. Központi üzeme a fűrészgyár, mely a deszkatermelésen kívül biztosítja a hajtóerőt a malom és a villanyüzem részére, ezenkívül a mézskemencék és a téglaegető üzemtartásánál is jelentős szerepet visz. Legeltetési és tejfeldolgozó csoportja figyelemreméltó célt szolgál: átsegíteni az erdők kipapadása folytán kereset nélkül maradt lakosságot, a biztosabb megélhetést nyújtó állattenyésztésre és tejgazdálkodásra.

A szövetkezet befizetett alaptőkéje: 400.000 lej. A tagok az üzletrészeket a szövetkezeti visszatérítési elv alapján rendszeresített szövetkezeti prémiumokkal fizetik.

Teljesítményei:

Fűrészgyár: 3 év alatt 35 ezer köbméter fát dolgozott fel.

Malom: Vámórlés 130 vagon.

Villany: 250 házat és a község utcáit világítja. (A tagok évenként 1 havi ingyen világításban részesülnek.)

Mész: 3 év alatt kb. 200 vagon

meszet termelt.

Tégla: Saját céljaira a közeli középítkezésekhez eddig kb. 500 ezer darab téglát termelt.

Legelő és tejcsoport. Saját legelőjén, melyet sűrű, bozótos területek megtisztítása által lett termővé, ma már 100-nál több marhát legeltet. A feldolgozott tej mennyisége: 50.000 liter.

A kiállítás bezárása

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége által megrendezett szövetkezeti kiállítás június 29-én este 8 órakor zárták be. A záróbeszédet dr. *Oberding* József György, a szövetkezet titkára és a kiállítás főrendezője tartotta és örömét fejezte ki a valóban mintaszerűen sikerült kiállítás felett. Majd meleg szavakkal köszönte meg azt a lelkesedést, amellyel a szövetkezetek a siker érdekében oly készségesen szálltak táborba.

A szövetkezeti mozgalom ma már az egész világon teret hódított magának. A legutóbb összeállított szövetkezeti világstatisztika például kimutatja, hogy a világon 84.470 hitelszövetkezet működik. A tagok számát egyes országok részéről nem lehetett pontosan megállapítani, de számukat hivatalosan kb. 12 millióra becsülik. A vezetőhelyen Németország áll, 22 ezer intézettel 3 millió és 100 ezer taggal. A legcsekélyebb a hitelszövetkezetek száma Argentínában, ahol mindössze 30 hitelszövetkezet működik 21 ezer taggal. Románia a kimutatásban a hatodik helyet foglalja el, 3800 intézettel, 900 ezer taggal.

A szövetkezeti eszme nagyarányú térhódítását mi sem mutatja jobban, mint a cluji kiállítás, amelyet több mint ötezer látogató tekintett meg. Ez a kiállítás nemcsak a szövetkezeti életnek, de a magyar gazdasági életnek is valóságos eseménye volt, sőt a kiállítás rendezőségéhez olyan megkeresés is érkezett, hogy kiállítási anyagával jelenjen meg a fővárosban.

A kiállítás végeztével elmondhatjuk, hogy ez a várakozáson felüli sikerült. A rendezés finomságáért és áttekinthetőségért dr. *Oberding* József, *Elekes* Béla főellenőr és *Cseh* Ferenc ellenőr urakat illeti az elismerés, de nemkülönben a kiállításon résztvevő szövetkezetek többi munkatársait is, akik sikerrel fáradoztak azon, hogy a szövetkezeti kiállítás napját sokáig feledhetetlenné tegyék azok számára, akik láthatták.

Kőrössi Árpád

1.

2.

3.

4.

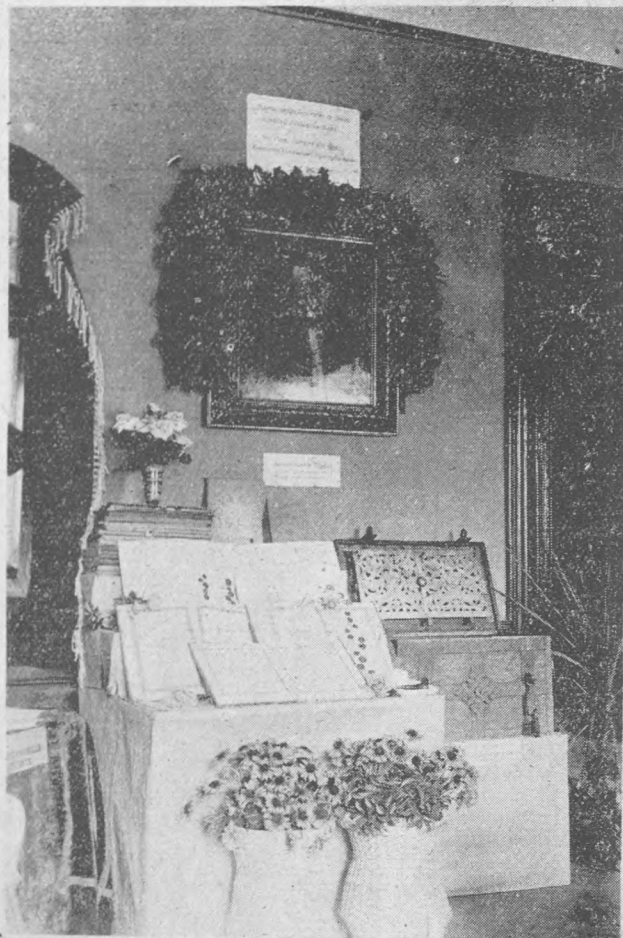

5.

1. Ciuj KOLPING Szövetkezet. — 2. Tg.-Mureși Szabóiparosok Beszerző Szövetkezte. — 3. CSIK általános gazdasági szövetkezet. — 4. VICTORIA általános gazdasági szövetkezetek. — 5. MINERVA, a hitelszövetkezetek által képviselt biztosító intézet kiállítása.

1.

2.

3.

4.

1. A takarékosági propoganda csoportja. — 2. Cluj GONDOSKODÓ TÁRSASÁG. — 3. Aradi Bőrnun'ások Szövetkezete. — 4. Ajhelyi Bútorasztalosok Szövetkezetének szobabrendezése, Sztruhala szövetkezeti tag fáiáragványaival.

Galeria meseriașilor – Iparosok arcképcsarnoka

TURANICZ LAJOS

Időgmester, a Bádógosipari Munkaadók Szindikátusának alelnöke.

ORBÁN JÁNOS

teljes jogkörű kőművesmester, számos középület munkálatainak főpallérja volt. Minden ipari összefogás tevékeny tagja, lapunk munkatársa.

BUGNARIU PAVEL

külföldön specializált kályhás mester, a Kisiparos Szövetség vizsgáztató bizottságának tagja.

FRIEDMANN PÁL

clujii „Universul” doboz és reklámgyár beltagja. Arművész, a könyvkötészet és díszműárú készítés terén elismert szakteknitely.

TAMÁS ISTVÁN

papirkonfekciós és papirkereskedő, számos iparos és kulturintézmény támogatója.

TÖRÖK SZÉKELY SÁNDOR

parkettezőmester, szakmájának elismert tényezője.

BUGARIU IOSIF

igetelőgyártulajdonos, a Kisiparos Szövetség Szérelői Szakosztályának elnöke.

DIENES SÁNDOR

autókarosszéria készítő, szakmája legelső uttörőinek egyike, a Járműipari Szakosztálynak hosszú időn át volt elnöke.

VERESS ANTAL

szücs mester, szakmájának egyik legképzettebb tagja, számos iparos intézmény támogatója.

SMEKÁL JÁNOS

tur dai kéményseprőmester, a Kéményseprőmesterek Országos Szövetségének alelnöke és disztagja.

NYERGES JÁNOS

lakatos és speciális mérlegkészítő, tevékeny tagja a különböző ipari szervezeteknek.

MARCZELLA JÁNOS

tur dai pékmester, számos iparos egyesület vezető tagja.

Munka és mesterkönyvekről

Most, hogy a munka- és mesterkönyvek kiosztása javában folyik, időszerű, hogy részletesebben foglalkozunk vele. Megforgattam a nyomtatványt, amely vászondarabba van burkolva és végtelen leegyszerűsítésén megbotránkoztam. Tenyéryni kis alapnyomásos papirdarabka, az egész igen gyatra kivitelben. Igen, gyatra kivitelben, ezt mint hozzáértő mondom és állítom. Elgondolkoztam rajta, hogy vajjon az Isten szerelméért, kik köveiték el azt a szerencsétlen rendelést, akik egy életreszóló okmányt ennyire körültekintés nélkül és tegyük hozzá egész nyugodtan: könnyelműen ki mertek bocsájtani hivatalos okmány gyanánt. Mert le kell szögezni, hogy ez a valami megfelel személyazonosságának, utazási igazolványnak, színházi bérletjegyeknek, sportegyesületi igazolványnak, meg a jó ég tudja minek, csak éppen annak nem, hogy munka- és mesterkönyv szerepét töltsse be.

Tőlünk hetvenhét igazolványt követeltek, míg hozzájutottunk ehhez a vászonba kötött cetlihez, amelyet csak az nem hamisíthat, akinek semmi szüksége nincs rá. Hol és milyen formában tudják ellenőrizni, hogy az illető jogosan jutott-e hozzá? Ha segéd az illető és hozzájutott ehhez az igazolványhoz és tegyük fel évek mulva kedve tartja, hogy önállósítsa magát, honnan tudja majd igazolni, hogy a törvény által előírt időt a szakmájánál töltötte? Kitől szerezze be az igazolást? Mert fiktív igazoló iratokat a legkönnyebb szerezni, szíveségből, esetleg egy pár száz lejért sokan vállalkoznak arra, hogy a szükséges igazolványt kiállítsák.

A másik, ami meglepett: sehol egy pár sor magyarázószöveg, vagy „használati utasítás“. Vagy csak ideiglenes jeleggel adták ki ezeket is? Mert hogy ezt tényleges okiratnak

szánták volna, az józan ésszel e nem képzelhető.

Felhívjuk a munkaügyi miniszter figyelmét erre a dologra. Vegyen egy kis fáradságot és nyomoztassa ki, hogy ezekért a „belépőjegyekért“ kik és hány milliót vágtak zsebre, mert minékünk elég sokba került. Ezért a pénzért adhattak volna egy rendes munka- és mesterkönyvet, amelyekben hely lett volna a különböző bejegyzésekre, igazolásra és rövid kivonata annak, hogy mire szolgál ez az igazolvány és mi a joga és kötelessége mindkét félnek? Mert nem hiszem, hogy az illető egy pillanatig is feltételezték, hogy az érdekeltek szószerint be fogják tudni magolni az egész munkatörvényt és azoknak időközben módosított változtatásait fejben tudni tartani. Azt meg egyáltalában nem gondolhatták, azt hiszem, hogy az érdekeltek valamennyien a hivatalos lap előfizetői lesznek, ahol aztán figyelemmel kísérhetik a naponként változó és rájuk vonatkozó rendelkezéseket.

Igy bosszulja meg uraim, ha életbevágóan fontos kérdéseket az érdekeltek megkérdezése, bevonása és a gyakorlati élet figyelembevétele nélkül, hozzá nem értő egyénekre bízunk. Mert egészen bizonyos, hogy az évek óta izgalomban tartott érdekeltek ügye ezzel az igazolvánnyal még jobban összekuszálódott. Ennek a hozzá nem értő intézkedésnek következményeként az államot több száz milliós veszteség érte, nem beszélve az érdekeltekről, akik egész biztosan egy újabb zaklatásnak lesznek kitéve. Mert hogy ez az ügy egyszerűségekorra nincs le zárva erre az illetékesek is csakhamar reagálnak jönni. Ezért nem szabad a jövőben nélkülünk rólunk intézkedni.

k— á—

LOZUL DELA
COLECTURA
OFICIALA
VĂ ADUCE NOROC!

Ciuj, Strada Regina Maria 46.

Cum poate ajunge micul industriaș la împrumutul statului

În ziua de 19 Iunie la orele 11^{1/2} a. m. și-a ținut Dl. Ioan Damian, Directorul Institutelor de Credit ale Micilor Industriași, expozeul său privitor la condițiile, pe lângă cari micii industriași vor putea beneficia de credite de stat. Aceste condiții sunt următoarele:

Micul industriaș solicitator de credit trebuie să completeze un chestionar, răspunzând clar la întrebările: câți muncitori are în uzina sau atelierul său, câți cai putere utilizează, ce avere mobilă și imobiliară posedă, și ce daorii are.

Deasemeni trebuie să răspundă precis dacă mașinile sau uneltele sale sunt ori ba ținute ca garanție și cine ar gira pentru solicitator, a cerut conversiune ori ba.

Solicitorul de credit e obligat să-și asigure uzina precum și celelalte imobile.

E obligat apoi să-și inventarieze stocul de materii prime, pe care-l poate utiliza numai pe baza unei autorizații date de Banca Națională.

Dacă solicitatorul a corespuns tuturor condițiilor acestora, pe baza unor cambii scadente trimestriale, poate primi un credit cu dobândă de 6.5%.

Nu vrem să ne extindem asupra acestor condiții, dar nu putem trece fără a observa o mică greșeală și să nu atragem atenția dlui director și a participanților acestui expozeu asupra ei. Credem că e de deplin nejustificat ca în ziua de azi, când toate lumea caută să încheie pace și armistițiu, ne pare rău că a fost extrem de nejustificat că cei cari au luat cuvântul au început iar cu vechile teorii dușmănoase, cari pe vremea luptelor politice poate erau la locul lor, dar azi nicidecum.

S'au exprimat observații supărătoare, cari au făcut ca atmosfera să fie de așa natură ca chiar dl. director general să între în discuție, cu toate că știa perfect de bine, că toată afacerea va ajunge la punct mort. Credem că acest mic defect s'ar fi putut ușor evita, căci nu era de loc nevoie ca această confătuire să fie utilizată pentru atăcarea minorităților.

Am accentuat în numeroase ocazii în coloanele acestei reviste că

unitatea micilor industriași nu se poate realiza dacă se întrebuintează metodele de acțiuni ale partidelor politice, căci aceste metode

stârnesc doar discidențe. Ar trebuca să se sfârșească odată cu aceste tactici, cari nu aduc nici un folos nimănui, dar cari dăunează extrem de mult tendinței de unificare a micilor industriași

Asupra problemei creditului micilor industriași vom mai reveni.

Hogyan juthat hozzá a kisiparos állami kölcsönhöz

Junius 19-én déli fél 12 órai kezdettel tartotta meg *Damian Ioan* az Országos Kisiparos Hitelintézetek ügyvezető igazgatója felvilágosító előadását arról, hogy milyen feltételek mellett juthatnak hozzá a kisiparosok az állami kölcsönhöz. Ezek a feltételek a következők:

A hitelt igénylő kisiparosnak kérdőívet kell kitöltenie, pontos adatokkal adva választ arra, hogy műhelyében vagy üzemében hány munkást foglalkoztat, hány lőerőt használ, milyen ingó- és ingatlan vagyonnal rendelkezik és hogy milyen adóságok terhelik.

Válaszolni kell továbbá, hogy gépei vagy szerszámai garancia-képen le vannak-e kötve valahol, kik azok, akik kezességet vállálnak érte és konverzió alá esett-e a hitelt igénylő, vagy nem?

A hitelt igénylő fél tartozik bebiztosítani úgy üzemét, mint egyéb ingatlanait.

Nyersanyag készletét leltározni köteles és azt felhasználni csak a Banca Naționala engedélyével van joga.

Ha a fenti feltételeknek eleget tett, úgy semmi akadályja annak, hogy 3 hónapos lejáratu váltók ellenében a kölcsönt felvegye, melynek kamata 6.5%.

Nem óhajunk a fenti feltételek megbirálására részletesen kitérni, de egy szépséghibára mégis fel kell hívunk úgy az igazgató ur, mint a gyűlésen szépszámban megjelent és a vitákban részvett hallgatóság figyelmét is. Nem látjuk helyénvalónak ugyanis, hogy akkor amikor az egész világon keresik a lehetőséget a békés kibontakozásra, amikor az eddig egymással szemben álló felek is letették a fegyvert, mert rájöttek, hogy a közös együttműködés nemcsak hogy produktívabb, de *olcsóbb* is, mint a hadviselés, akár fegyverrel, akár jelszavakkal történjék ez, — ismé-

teljük: nem látjuk helyénvalónak, sőt egészen kiábrándítóan hatott, mikor az egyes felszólalók részéről alkalmunk volt újra hallani a már unalomig ismert frázisokat, amelyek a pártpolitikák adóz közelharcában talán aktuálisak voltak, de most: semmiesetre sem!

Bántó megjegyzések hangzottak el és ha szordinóval is, de a hangulatot oda terelték, hogy végül az előadó maga is kénytelen volt belemenni a kiprovoált vitába, bár jól látta, hogy az egész ügymenet vakvágányra siklott.

Ugy véljük elkerülhető lett volna ez a kis defektus, nem volt feltétlenül szükséges ezt az összejevetelt egy a kisebbségek ellen irányuló kirohanásra felhasználni.

Számталanszor megjegyeztük már ezen a helyen, hogy az ipari egység megteremtéséhez nem jutunk el azon az uton, amely a pártpolitikák metodusait kölcsönvéve állandó feszült légkört teremt a felek között és a tüzet inkább szítani, mint oltani igyekszik! Véget kellene vetni az ilyen és ehhez hasonló uszítási kísérleteknek, egyszer és mindenkorra! Az illetékes fórumok bizonyára rendelkeznek olyan eszközökkel, amelyekkel meg tudják teremteni a kölcsönös érdekért sikra szálló táborban anynyira szükséges egységes alapot.

A kisiparosok hitel-kérdésére annak idején még vissza fogunk térni. Pillanatnyilag egyetlen előnyét abban látjuk, hogy a bedugult állami követeléssel rendelkező kisiparos váltóit a hitelintézet a követelés kiegyenlítéséig nem óvatoltathatja.

Noiule lămpi semnalizatoare pentru biciclete conform ord. No. 30342/938 a Chestorai de Poliție Cluj se primesc

la Tana Francisc
Cluj, Marechal Foch 2 Telef. 22-10

Prețul. Lei 150.—

Titkárokat kell alkalmazni az egyesületeknek

Az utóbbi időben az iparosság köréből több panasz érkezett hozzánk arról, hogy a különböző szindikátusok tagjai a tagdíjakat rendszeresen fizetik, de ha valamire szükségük van; felvilágosításra vagy intervencióra, nincs kihez fordulni, mert a vezetőségi tagok mind elfoglalt emberek, akiktől nem is lehet elvárni, hogy munkájukat félbehagyják, ami által érzékeny veszteség érne őket. Egyesek az estéjükét és ünnepeiket is feláldozzák ugyan a közért, de azért így mégsem mehet tovább, mert a semmivel egyenlő értékre csökkent a tagok részére az egész egyesület. A tagok tagdíjuk fejében elvárják, hogy amely egyesületnek tagjai, ott megtalálják legalább részben felvilágosító és erkölcsi támogatásukat, úgy a szakmát érintő, mint a szakmán kívüli ügyes-bajos dolgokban is. Ebben az iparosságnak teljesen igaza van. Ezen az állapoton mindenképpen változtatni kell! Ha egészséges szakmai mozgalmat akarunk és az iparosság köréből tagokat akarunk toborozni, akkor az egész egyesületi életet tevékenyen kell átszervezni, ahol a tagoknak valóban otthonuk van és megkapják minden dolgukban a szükséges felvilágosító vagy irányító utbaigazítást. Idáig sajnos csakugyan az volt a helyzet, hogy a fentieknek az egyesületek nem tudtak kellőképpen eleget tenni, minden működésük abban merült ki, hogy évente egyszer összehívták tagjaikat, beszámolót tartottak nekik és megválasztották az új vezetőséget a jövőre, akik aztán ugyanezt tették. De nem is lehetett volna másképpen, mert az elfoglalt vezetőségi tagok akarva sem tudtak eleget tenni a kívánalmaknak. Mind-ezen úgy lehetne segíteni, ha megfelelő jogi és adminisztrációs tudással bíró és az illető szakma problémáit alaposan ismerő egyéneket titkári minőségben állítanánk az egyes szindikátusok és egyesületek élére, akik állandóan a tagok rendelkezésére állnának és ügyes-bajos dolgaikban felvilágosítással szolgálnának. Ez ugyan teherterített jelent az egyesületek részére, de ha jól átgondoljuk és felismerjük a kérdés fontosságát, megéri az áldozathozatalt, mert így a tagok látva, hogy egyesületeiknél minden védelmet és felvilágosítást megkapnak, áldozatkésze-

bek és hűséges katonái lesznek az egyesületnek. Miután azonban ilyen emberekkel jelenleg nem igen rendelkezünk, fiatal intellektuellekből kell nevelni megfelelő titkárokat. Ha

Nem vált be a gyakorlatban a maximális árak rendszere

Miután a maximális árak rendszere nem váltotta be a hozzája fűzött reményeket, a kormány olyan szervet kíván létesíteni, amely a rohamosan növekvő árverseny túzásait megakadályozni lesz hivatott.

A szabadkereskedelem kipróbált utjai mögött százados tapasztalatok tesznek bizonyosságot. A szabadverseny a legjobb módszer arra, hogy a kereskedő úgy igyekezzék vásárolni, hogy ennek rendjén a tömeget kifogástalan és olcsó áruval láthassa el. Minél nagyobb és szabadabb a kínálat, annál erősebb lesz a verseny és a vásárlóközönség megszerzéséért. Ez pedig biztosítja a forgalomba kerülő cikkek minőségének javulását, forgalmi árának reális szintre való csökkenését.

Sokkal hatásosabb, mint a leg súlyosabb büntetőrendelkezés, mert a szabadversenyben csak a becsületes kereskedő tudja magát megállítani, az árusorás és selejtes anyagot terjesztő spekuláns elbukik márpedig a legujabb kormányrendelkezések meggátolják a kényszer egyezségek sokszor bevált egyéni trükkjeinek próbálkozásait, és a becsületesen élni akarók és dolgozók boldogulásának tisztas munkaterévé válik.

az egyesületek további anyagi megterheléseket nem akarnak tagjaikra áthárítani, 2—3 egyesület is tarthat közös megegyezéssel egy ilyen titkárt, megfelelő napi időbeosztással, mondjuk reggel 8—10 ig az egyiknél, 10-től a másikkal, stb. Így az egyesületekre sem volna nagyobb megterhelés és ezáltal életet tudnának belevinni az egyesület munkájába. k—á—

Az állam, mint egyes részről megtörtént hivatalos lépések igazolják, maga is beáll a versenybe, amelyben az anyagi meggazdagodás célkitűzése nélkül igyekszik a higgadt egyensúlyozó szerv szerepét betölteni. Ezáltal nemcsak az ipari és kereskedelmi pályák már-már mélypontra zuhanó erkölcsi színvonalát fogja emelni, de megkedvelteti az ifjúsággal e két gyakorlati felkészültséget igénylő, reális foglalkozást jelentő pályát.

A szabadverseny azonban nem jelentheti az érdekeltek egyoldalú összefogását, kartellszerű kialakulását. Ezt a legmesszebbmenő szigorral kell ellenőrizni, sőt, ha szükségesnek mutatkozik: megtorolni.

Várjuk a kormány gyakorlati intézkedését, az ipar és kereskedelem teljes szabadságának visszaállítására, amelynek rendjén a pénzügyi megszorító korlátozások eltüntetését is multhatatlanul szükségesnek ítéli a közvélemény.

Bőrárak:

NYERSBŐRÖK

Transilvániai piac:

Marhabőr	Lei 41.—	per kg.
Pittling	42.—	20 kg.-ig
Zwicker	43.—	12 kg.-ig
Borjubőr	46.—	
Bivalybőr	25.—	
Nehéz bivalybőr	25.—	
Könnyű bivalybőr	24.—	
Disznóbőr	15.—	
Fehér báránybőr	30—60	
Fekete báránybőr	50—80	

București piac:

Marhabőr vörös	Lei 44
Manzat vörös	44
Manzat fehér	40—42
Bivalybőr	31
Disznóbőr	20
Báránybőr	35—40

KÉSZBŐRÖK

Krupon	Lei 203
Kromkrupon	230—240
Vixosbőr	235—240

Bergmann

rendszerű szigetelőcsövek legolcsóbb és legjobb beszerzési forrása

a BUGARIU IOSIF

szigetelőgyár, a legújabb rendszerű szabálmazott

éghetetlen

szigetelőcsövek gyártója

CLUJ, Str. Săcuiașcă No. 2.

Közérdekű közlemények

Hirdetmények, reklámok bélyegilletéke

A hirdetmények és bármilyen természetű reklámok után a múlt számban ismertetett repülőbélyeg illetékeken kívül okmánybélyeg illetéke is lerővendő.

Minden közönséges papírra készült hirdetésért 20 négyzetdeciméterig 10 bani bélyegilleték róvándó le.

20 négyzetdeciméteren felül a bélyegilleték 10 négyzetdeciméterenként 2 banival emelkedik. A 10 négyzetdeciméteren aluli töredékek 10 négyzetdeciméternek számítanak.

A tartósabb jellegű hirdetmények után 20 négyzetdeciméterenként 40 bani bélyegilleték kell leróni és minden további 10 négyzetdeciméter után 2 banit. A töredékek itt is 10 négyzetdeciméterekre kerekítendők ki.

Ilyen magasabb bélyegilleték alá eső tartós jellegű hirdetményeknek tekinthető a törvény azokat a reklámokat, amelyek külön eljárásnak vetettek alá tartóságuk biztosítása céljából. Leértendők azok a papírhirdetmények, amelyek üveg vagy más védőanyag alatt vannak, valamint a kartonra, vászonra, fémlemezre, stb. ragasztott papír hirdetmények. Ugyancsak az utóbbi magasabb bélyegilleték alá esnek a személyszállítás céljait szolgáló járművekben é nyilvános zárt helyeken kifüggesztett kézzel papírra írt, vagy nyomtatott hirdetmények.

A fentemlített összes illetékek a hirdetményekre egyenként felragasztott bélyegek után róvándók le. A bélyegek a hirdetmények felhasználása előtt ragasztandók fel, melyeket nyomdász, a hirdetési vállalkozó vagy az köteles felragasztani, akinek javára a hirdetés szolgál. A törvény értelmében a bélyegek megsemmisítése úgy történik, hogy vagy nyomtatnak azokon két vonalkát, vagy átütik rajtuk a fentemlített szerzők valamelyikének bélyegzőjét. Izenkívül fel kell tüntetni a bélyegek megsemmisítésének napját is.

Minden olyan hirdetés, amelyen bélyegek nem az itt írt módon megsemmisítettek meg, fel nem bélyegítettnek tekintik.

Külön illeték alá esnek a nem papírananyagból készült hirdetmények, táblák. Ezek között a törvény felsorolja a kartonból, vászomból, fából, mészről, porcellánból készültet, a üveglamézzal, fényreklámokat, ve-

titett reklámokat, valamint a külön állványra szerelt hirdetményeket. Ezek után négyzetméterenként évente 100 lej illetéket kell a pénzügyigazgatóságon készpénzben lefizetni. A töredékek teljes négyzetméternek számítanak.

Az illeték kiszámításának szempontjából a hirdetmények nagyságát a szöveg, kép vagy ábra legszélső pontjainak alapulvételével alkotott négyzög képezi.

Az év mindig december 31-én jár le, tekintett nélkül arra, hogy mikor függesztették ki, vagy használták fel a hirdetményt.

A fentebb ismertetett bélyegilletékek alá mentesek a céglablák, a vállalat székhelyen kifüggesztett olyan hirdetmények, amelyek a gyakorolt ipar, vagy kereskedelem szempontjából szükséges közleményeket tartalmaznak, megjelölik az eladó árukat és általában az illető helységben végzett munkára vonatkoznak. Nem kell illetéket fizetni a házak eladását, vagy lakások bérbeadását felő c-

dulák után, amennyiben azok az illető házra vagy lakásra vannak kifüggesztve. Mentesek továbbá a bélyegilleték alól az álláskeresésre, illetve alkalmazottak felvételére vonatkozó hirdetmények, a jótékony célú ünnepélyekre vonatkozó, valamint az állam által elismert felekezetek egyházi jellegű ünnepélyeire vonatkozó, továbbá nevelési vagy politikai és kulturális célból rendezett előadásokra vagy összejövetelekre vonatkozó hirdetmények. Végül nem kell bélyegilletéket fizetni a lapoknak a terjesztés érdekében kibocsájtott hirdetmények után, a törvény vagy bíróság által előírt esetekben kifüggesztett hirdetmények (kivéve, ha ezek külön bélyegilleték alá esnek), az állam, megye, községek és az ezekkel összefüggő intézmények hirdetményei, valamint a nem hasznot hajtó célt szolgáló jogiszemélyek hirdetményei és a választási hirdetmények után.

Ismételten megjegyezzük, hogy a fenti szabályok kizárólag az okmánybélyegilletékekre vonatkoznak, a repülőbélyegilletékekre a múlt számban ismertetett külön szabályok érvényesek.

Bacău - Cluj

Bacăuban, amiről lapunk más helyén részletesen beszámoltunk, az ország egyik legkomolyabb szervezetéhez tartozó iparosság három napon keresztül vitatta meg az iparosság sérelmeit és kereste a lehetőséget ezeknek a sérelmeknek orvoslására. A miniszteriumok képviselőiben megjelentek a többi jelenlévő hatósági személyekkel együtt megérkezéssel hallgatták az elhangzó panaszokat és komoly ígéretet tettek, hogy azokat a lehetőség határain belül orvosolni fogják. Itt a tanácskozás egész tartama alatt a legtárgyilagósbab hangnembben foglalkoztak minden kérdéssel, egy pillanatra sem tértek el a tárgytól, sőt a hatóságok képviselői mintegy tüntetőleg a nagy számban jelenlévő kisebbségekhez fordulva jelentették ki, hogy az iparosság az ország egyik legerősebb oszlopa, ahol nem tesznek különbséget faj és felekezet között. Az új alkotmány szelleme is ebben domborodik ki, amely szintén csak román állampolgárról beszél.

De ezen a vidéken, bár az összipa-

rosság elég tekintélyes hányadát tesz ki a kisebbségek, ismeretlen fogalom a vallás és nemzetiség szerinti megkülönböztetés.

*

Clujon egész más történet. Egyesek beleges megrögzöttséggel minden alkalmat felhasználnak, hogy azt a becsületes törekvést megakadályozzák, amellyel baráti jobbot szándékoznak nyújtani egymásnak az eddig külön utakon haladók. Bár ugya munkakamara elnöke, mint a bucurești-i vezérigazgató példás leckeállításban részesítette a felszólalókat, mégsem mulaszthatjuk el felhívni a hatóságok figyelmét az ilyen és ehhez hasonló kutmérgezők aknamunkájára, akik ténykedéseikkel csak ártanak úgy osztályuknak, mint az állam magasabb érdekeinek. Ha utána nézünk az ilyen hangoskodók multjának és tevékenységének, igen groteszk megállapításokat szerezhetünk. Nem akarunk neveket és részleteket felsorolni, ténykedésüket mindenki ismeri és kellő értékére szállítja le.

BŐRIPAR

Sok sikertelen próbálkozás után végre talpraálltak a cluji cipészipari munkaadók

Lemondott a szindikátus vezetősége

Néhány hónappal ezelőtt már foglalkoztunk lapunk hasábjain az a bomlasztó folyamattal, amely hosszú ideje dul és szediáldozatait a cluji cipészipari munkaadók között, sőt a legutóbbi akció és ellenakció kapcsán kénytelenek voltunk álláspontot is foglalni az ügyben.

Nem kívánunk ezuttal részleteiben visszaemlékezni arra az áldatlan belső háboruszkodásra, amelynek következtében városunk cipésmesterei már-már szervezet nélkül maradtak, pusztán nagy vonalakban vázoljuk az eseményeket abból az alkalomból, hogy számos eredménytelen összeülés és tanácskozás után a jelek szerint sikerülni fog végre a békét a cipészfronton megteremteni.

A cluji Cipészipari Munkaadók Szindikátusa július 4-én rendkívüli közgyűlést tart, amelyet a közel-múltban zajos lefolyású választmányi ülés előzött meg. Ezen a választmányi ülésen a tisztikar egyhangulag elhatározta, hogy lemond.

Mint sajnálatos tény említjük meg, hogy a szindikátusi vezetőség lemondása valóban időszerű volt. Akadtak ugyan egynéhányan a vezetőségi és szindikátusi tagok között, akik idejében felismerték a helyzet kilátástalanságát és megoldásokat vetettek fel, amelyeket megkíséreltek a gyakorlatban keresztülvinni. Ez azonban egyetlen alkalommal sem járt sikerrel. A békülési és békítési kísérletek alkalmával a kifogás alá eső vezetőségi tagok látszólag több ízben hajlandók voltak békejebbot nyújtani és számtalan ígéretet tettek a várt organizálás kiszélesítésére, a cipésziparosok egységesítésére, a tagok ügyes-bajos dolgaiban szükséges eljárásokra vonatkozóan. Az eredmény azonban nem mutatkozott, az elégedetlenség pedig egyre jobban és jobban fokozódott.

A végső kifejlődést az siettetette, hogy a vezetők később már egymásban sem igen bíztak és a vezetésük alatt álló csoport mind kisebbre apadt. Ennek során következett be aztán a feloszlás, illetőleg a helyzet tarthatatlansága miatt

a szindikátus új alapokra való felállításának kérdése.

A most összehívott közgyűlés bizonyára emlékezni fog a tapasztaltakra és ezuttal olyan vezetőséget választ meg, amely a szakmai kereteken kívül is, belül is, hajlandó lesz a békés megoldási formákat keresni és azokat fenn is tudja majd tartani, ahelyett, hogy a felépő torzalkodásokat, egyenetlenségeket személyi nagyratörésből megfúrja, vagy éppen előse-

gitse az egyesületben.

Clujon a cipésmesterek száma mintegy 400-ra tehető, egy ilyen tömegnek pedig szilárd alapokra álló szakmai egyesületre van szüksége. Reméljük, hogy az új vezetőség nemcsak a kiváltságosok öncélű érdekei miatt, hanem egyetemes cipészipari érdekek és gazdasági szempontok figyelembevételével fog megválasztatni. Feddhetetlen, mult, határozott jellem és megfelelő szakértelem: ez a három tényező játszon szerepet a vezetőség összeállításánál. Ha így fog történni, a cluji cipésziparosság önmaga épí fel szakmája számára azt a fórumot, amelyre az állandó háboruszkodások és viszályok napjaiban multhatatlanul szüksége van.

SÜTŐIPAR

A szakmai egység jegyében tartotta meg a sütőiparosság VIII. tartományi kongresszusát Tg.-Mureşen

Főbb pontok: közös árubeszerzés, nyugdíj- és gyorssegély alapok létesítése

Június 26-án délelőtt kezdődött meg Târgu-Mureşen a VIII.-ik sütőipari kongresszus, amelyen az ország csaknem minden városából szép számban képviseltették magukat a sütőipari munkaadók. Részt vett a kongresszuson Ioan Mălaiu munkaügyi felügyelő, a munkaügyi minisztérium képviselőjében, Opriş kapitány a buzaértékesítési hivatal kiküldöttje, a mezőgazdasági minisztérium képviselőjében, valamint Mihaiu bucaresti-i sütőiparosszövetségi elnök, dr. Polissu szövetségi ügyész kísérelében és a helyi hatóságok képviselői. A kongresszus résztvevőinek száma mintegy félezerre tehető.

A kongresszus fél 11 órakor kezdődött meg a városháza nagytermében. Az ünnepélyes megnyitás, megnyitó beszéd és kölcsönös üdvözlések után sor került a tárgyszorozat letárgyalására.

A sütőiparosok sérelmei

A kongresszus megállapítja, hogy a jelenleg érvényben lévő buzaértékesítő törvénynek számtalan fogyatékosága van, amelyeknek egyenes következménye a sütőipar rohamos visszafejlődése. A va'orifikációs taxa a jelenlegi rendszer mellett, főként a városi fogyasztóközönséget és a pékiparosokat sújtja és nekik kell viselniük a buzaexport és a földművelés támogatását célzó terheket.

A pékiparosok az utóbbi időben különösen sok kötelezettségnek és ellenőrzésnek vannak alávetve és a káros rendelkezések közvetlen eredménye a kenyérdrágaság és a kenyérfogyasztás állandó csökkenése.

A kongresszus mindenben jóvá hagyja a vezetőség által a valorifikációs törvény módosítására vonatkozóan a kormány elé terjesztet javaslatokat.

Kéri a valorifikációs taxa mostani formájában való teljes megszüntetését és helyette vagy a repülőbélyeg-taxák megduplázását (melynek második fele a valorifikációs alapot illetné), vagy egy külön ugynevezett agrár-bélyeg bevezetését, a repülőbélyegekhez hasonló fizetési feltételek mellett.

Továbbá a kenyérbélyegek, a regisztrálás, és az összes ellenőrzés teljes és végleges megszüntetését kéri a kongresszus és elhatározza a szervező-propaganda azonnali megindítását Ardeal és Banat pékiparosainak megszervezésére.

Védekezés a kartellek ellen

A határozati javaslat a következőkben egy árubeszerző szövetkezet létesítését mondja ki, amely megfelelő védelmet nyújtana a sütőiparosoknak az élesztő kartell, a malmosok és lisztkereskedők tulkapásaival szemben. A központi árubeszerző szö-

vetkezett székhelyéül Timișoarát jelöli ki, amelynek feladata lesz az Ardeal és Banat területén működő összes sütőiparosok számára a szükséges liszt, élesztő, diamalt, valamint a sütőipari kellékek és gépek központi beszerzése és szétosztása. A kongresszus elhatározza a taggyűjtés és részjegyzés azonnali megindítását és megbizta a szövetség vezetőségét az alapszabályok kidolgozásával.

Nyugdíj-, beteg-, gyorssegély és nyaralási alapok létesítése

Az aggkori nyugdíj, beteg- és gyorssegély alapok megtárgyalás után a kongresszus megbizta a szövetség vezetőségét, hogy minden egyes alap részére külön alapszabályzatot dolgozzon ki és a legközelebbi kongresszus elé kész javaslatot terjesszen elő. A nyaralási alapot a kongresszus szükségesnek tartja azonnal megvalósítani és elvben kimondja, hogy havi 100 lei befizetése ellenében — esetleges egészségi szempontok figyelembevételével — minden tag évenként egy heti ingyen nyaralásra tarthat igényt nyaraló- vagy fürdő helyeken. Minden további 100 lei befizetése egy további nyaraló-hetet jelent, amely igénybe nem vehető — a járulékok rendes fizetése mellett — a legközelebbi évben esedékes és a befizetett teljes összeg arányában pótlólag vehető igénybe.

További pontok

Az adó, a pékiparosok kereskedői negadóztatása, a kötelező üzleti könyvvizetés, a betegsegélyző, az egymásközi árvverseny, a kontárok elleni harc, a vasárnapi munkaszünet, a nappali munka és a viszonteladás kérdésében a kongresszus helyeslőleg jóváhagyta a szövetség kifejtett munkásságát.

A határozati javaslat vitája a déli órákban ért véget. Délután a titkári jelentés és a szokásos jelentések megvitatására került sor. Este a 10-órás ünnepi vacsora után adott bankettet, másnap 27-én, pedig közös kiinduláson vettek részt a jelenlevők. Éjjel az Ardeal és Banati sütőiparosok Szövetségének nyolcadik kongresszusa véget ért.

*

A sütőiparosok kongresszusán, ahol 5szerkesztőm megbizásából vettem észet, két emberre lettem figyelmes. Mindkető a munka és erkölcs szilárd alaján szól az iparossághoz. Olyan emberek, amelyenekre a mának szükségé van. Az egyik *Dredețianu Ioan* tg.-mureși munkakamara vezetője.

Egészen fiatal ember. Ismerem jól, hiszen idevaló. Ismerem a hivatalos és magánérintkezéséből, ismerem, mert ma naposság nekünk iparosoknak sok dolgunk van a munkakamaránál. Jóságos, türelmes, de azért mégis erélyes, törvénytudó, törvénytisztelő és törvénybetartó ember *Dredețianu Ioan*. A törvény keretein belül bárkinek segítségére van, mindenkinek segít ha lehet. Nemhiába lelkes az édesapja. Attól örökölte a türelmet, a szívjóságot és hogy nem tesz különbséget ember és ember között.

A kongresszuson alkalmam volt végig hallgatni az elhangzott beszédekét és engem is, aki *Dredețianu Ioan*t gyermekkorától ismerem, meg-

DREDEȚIANU IOAN
a tg.-mureși munkakamara vezetője.

lepett ennek a fiatal embernek szónoki készsége, a beszédéből kiáradó jóság és hivatásának szeretete. Sajnos beszédjét, mely általános tetszést aratott, nem közölhetem, mert kissé hosszadalmas lenne. De jóslatok: *Dredețianu Ioan* a jövő igérete és előre látom pályájának felfelé való ivelését.

A másik, akit a kongresszuson ismertem meg *Sechel Alexandru*, az Ardeal és Banati Sütőiparosok Országos Szövetségének elnöke, aki ugyancsak elsőrendű szónok, de nagy érdeme a kongresszus sima, zökkenésnélküli lefolyása is.

Sechel Alexandru a kongresszuson bátran és lendületesen beszélt. A repülőalap inspektorait ostromozta, a következő szavakkal:

— El kell venni a puskát ezektől a vadászoktól és megakadályozni azt, hogy tudatlan emberekét könyvvezetésre kötelezzenek!...

Sechel Alexandru neve nem ismeretlen az iparosság mozgalmában. Vezetése alatt a Sütőiparosok Szö-

vetsége hatalmasan fejlődött és fáradhatatlan munkássága a szakmai szervezkedés terén közismert. Egészen bizonyos, hogy még hallani fogunk róla.

*

La congresul industriașilor brutari, la care am luat parte. Din însărcinarea prim redactorului meu, am remarcat două persoane, ce stau amândoi pe baza solidă a muncii și a moralei. Ambii sunt oameni de felul din care ar trebui să avem cât mai mulți. Unul e dl. *Ioan Dredetiianu* conducătorul Camerei de Muncă din Tg.-Mureș. E un tânăr foarte plăcut. Il cunosc de mult căci e de pe la noi. Il cunosc atât din cunoștință particulară, cât și din legăturile oficiale, căci azi noi, meseriașii avem multe afaceri de aranjat pela Camera de Muncă. Dl. *Ioan Dredetiianu* e un suflet bun, pacient, dar totuș știe să fie autoritară, când e nevoie. E un perfect cunoscător al legilor și le respectă cu stricteță. Ajută și protejează pe oricine între cadrele legii și dacă posibilitățile îi permit s'o facă. Nu degeaba e preot tatăl D-lui, dela părintele său a moștenit desigur paciența și capacitatea de a nu face distincție între un om și celălalt.

La congres am avut ocazia să ascult cuvântările rostite și chiar și pe mine, care-l cunosc din copilărie m'a surprins talentul oratoric, de care a dat dovadă dl. *Ioan Dredetiianu* și bunătatea de suflet și dragostea chemării sale, carii au reușit din spiritul discursului său. Durere că nu putem insera aci discursul rostit din cauza lungirii sale, dar trebuie s'o prezic un lucru: viitorul d-lui *Dredetiianu* e cât se poate de promitător, cariera sa va fi desigur o neîncetată amensiuine, pe care o merită pe baza însușirilor sale distinse.

A doua personalitate, pe care am cunoscut-o la congres e dl. *Alexandru Sechel*, președintele Asociației Generale a Industriașilor Brutari din Ardeal și Banat, care e deasemenea un distins orator, dar a câștigat merite importante și prin faptul, că a condus cu mare pricepere ședința.

Dl. *Alexandru Sechel* a vorbit la congres plin de elan și de cutezanță. Vorbind despre inspectorii Fondului de Aviație s'a exprimat astfel:

— Trebuie să scoatem arma din mâna acestor vânători și să-i împiedicăm să poată obliga pe cetățenii neștiutori să țină registre...!

Baumgarten Géza

BORBÉLYIPAR

Megkötötték a kollektív munkaszerződést a cluji borbélyipari munkaadók a borbélymunkásokkal

Azok az állandó nézeteltérések, amelyek miatt a cluji Borbély-és Fodrázipari Munkadók Szindikátusa hosszú ideig nem tudott megfelelő munkaszerződést kötni a a cluji Borbély és Fodrázmunkások Szakszervezetével, a június hó 6-án megtartott borbélyszindikátus rendkívüli közgyűlése alkalmával megkötöttek.

A közgyűlés során a szindikátus részletesen megvitatta a munkások által benyújtott kollektív szerződés pontjait, amelyek a munkaidőre, munkaszünetre, felmondási időre és fizetési feltételekre vonatkoznak. Sikertült végül az érdekek párhuzamosítását szem előtt tartva végleges megállapodást kötni, amely f. é. év december 31-ig érvényes. A kollektív szerződés egyébként látomoztatás végett a Munkaügyi Inspektorátusánál van, melynek határozata után sor kerül a formások elintézésére is.

Tereu Teodor a cluji Borbély és Fodrázipari Munkaadók Szindikátusának elnöke lapunk munkatársának adott nyilatkozatában örömet fejezte ki afelett, hogy a régóta húzóó ügy békés elintézését nyert. Ezt a tényét a magunk részéről is a legnagyobb megelégedéssel regisztráljuk.

INEL. MIHAI LURGICA

Câtre instalatori!

Secția instalatorilor în ultima ei ședință a hotărât să invite membrii să ia parte regulat la ședințele Secției și la alte ședințe, unde se aduc hotărâri, cari interesează pe toți membrii.

1. Prima hotărâre a fost pentru ca să se poată obține oarecare favoruri dela comercianți.

2. Conform celei de a doua hotărâri, membri de acum înainte sunt obligați să facă oferte pe metru liniar, și nu pe locuri de lampe cum se obișnuia până acum, la electricieni.

Formularele de devire se primesc la Uniune.

3. Am cerut colegii constructori ca ei să nu angajeze lucrători de instalație după posibilitate și dacă totuși ar angaja, aceste să execute numai prin membrii Secției Instalatorilor din această Uniune.

Totodată meseriași instalatori sunt încunoștințați că în fiecare Miercuri seara dela ora 8 la Căminul Meseriașilor Bătrâni din Strada Decebal Nr. 24 se află o masă rezervată pentru meseriași instalatori unde sunt rugați a veni cât mai des.

IPARI

Felhívás a szerelőiparosokhoz!

A Szerelőiparosok Szakosztálya legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy felkéri a tagokat arra, sziveskedjenek úgy a szakosztályi ülésen, mint a többi üléseken is részt venni, mert ott mindig a tagokat érdeklő dolgokról határoznak.

1. Az első határozat az volt, hogy valamelyes előnyöket tudjunk elérni a kereskedőknél. De legjobb volna, ha minden szerelőiparos a saját anyagával dolgozna, visszautasítva a megrendelő által anyaggal együtt adott munkát.

2. A második határozat szerint ezentúl a tagok kötelesek munkavállalásnál nem lámpahelyekénti ajánlatot tenni, hanem folyó méterenként árat adni: költségvetési formulákat a Kisiparos Szövetségnél lehet kapni.

3. Megkeresést intéztünk az építész kollegákhoz, hogy a lehetőség szerint a szerelést ők ne vállalják, de ha mégis vállalják, azokat csak szakosztályi tagokkal végeztessék el.

Egyben értesítjük a szerelőiparosokat, hogy minden szerda este 8

órákor az Iparos Agmenházban, Str. Decebal 24 szám alatt rezervált asztal áll a szerelőiparosok rendelkezésére. Kérjük ide is gyakrabban eljárni.

Rózsa Sándor és Baranyai volt ügynökeinket lapunk köztelékéből elbocsájtottuk, nevünkben semmi néven nevezendő pénzfelvételekre nem jogosultak. Eljárásukkal értül felelősséget nem vállalunk.

Az „IPARI ÉLET” kiadóhivatala

Fazekas Mihály

uriszabó

Cluj

Calea Marechal Foch 36 szám.

TECHNOLUX

CLUJ, P. Mihai Viteazul 40.
Telefon: 11-70.

Kaphatók:

Technikai és elektrotechnikai cikkek, villamos készülékek, villanyégők, mindenféle rádiók golyócsapágyak, új és használt különféle motorok és egyéb gépek, petroleumfűzők a

legversenyképesebb áron

Vállalunk villany- és vízvezeték szerelést és rádiójavításokat.

AZ „IPARI ÉLET”

KIADÁSÁBAN MEGJELENIK

az

I. R. E.

Országos Energiabizottság

villamos-szerelési szabványainak magyar fordítása a villamos-szereléshez szükséges összes táblázatokkal, vezeték-számításokkal, stb. Előjegyzéseket felvesz a kiadóhivatal.

Szakirodalom

A legfontosabb fémötvözetek és azok közérdekű jelentősége

Ötvözeteknek nevezünk olyan új ötvözeteket, amelyeket különböző fémek összeolvasztása útján nyerünk. Ezek az ötvözetek az általában úgy tűnnek ki, hogy jól önthetők, könnyen megmunkálhatók és ezenkívül szívósak, szilárdak és kémiai hatásokkal szemben ellenállóak. A legfontosabb fémötvözeteket és azok közérdekű jelentőségét a következőkben ismertetjük:

I. Sárgaréz.

Összetétele: 55-90% réz és 45-1% horgany (cink). Ha a sárgaréz vörösös-aranszínű (75-90% réz és 25-10% cink tartalommal), akkor „tombak”-nak hívjuk.

Kevés ólom hozzávegyítésével a sárgaréz megmunkálási képességét segítjük, míg ha nikkelt vagy ónt adunk hozzá, úgy az időjárás elleni ellenállási képességet növeljük és ha hozzávegyítünk alumíniumot, vasat vagy mangánt, szilárdságukat fokozzuk.

A sárgaréz 850-1000 C°-nál olvad; jól önthető és hidegen hengrelhető, húzható és könnyen megmunkálható.

Sárgarézből készülnek: műtárgyak, háztartási cikkek, armaturák, csapágycsapók, sodrony és csövek.

II. Bronz.

Eredetileg csak rézből és ónból állították elő. Később azonban más fémekkel is vegyítették. Ma már minden bronz-ötvözet kevés ólmot és nagyobb mennyiségű cinket is tartalmaz.

Többféle bronzot ismerünk.

A gépbronz összetétele 85-94% réz, 5-10% ón, 5-10% cink és 0.5-1% ólom. Színe sárgászöld. Szívós és kemény, de emellett jól önthető és könnyen megmunkálható. Ellenállóképessége nagy. Olvad 900 C°-nál. Készülnek belőle: háztartási gépek, gépkatrészek, csapágycsapók, armaturák, szilárdítók stb.

Ha kevés foszfort, maximum 1% -ot, vegyítünk hozzá, akkor könnyen foszfor bronzot használják: fogaskerekek, csövek, és telefontárcsák előállítására.

Az alumíniumbronz 85-95% réz és 15-5% alumínium hozzáadásából

készül és ez a többi bronzötvözetektől abban különbözik, hogy szívóssága és ellenállóképessége a tenger vizében nagyobb, miért is hajócsavarok, hajóvasalások, vegyi készülékek, fegyveralkatrészek és egyéb speciális gépkatrészek készítéséhez használják. Megfelelő mennyiségű vas hozzávegyítése által keménységét és szívósságát lényegesen növelni lehet.

III. Britannia fém (Császár-fém)

Réz, ón és antimon ötvözet. Összetétele: 88-93% ón, 10-6% antimon és 3.5-1.0% réz. Egyesíti magában az antimon szilárdságát, az ón fényét, jól formálhatóságát és a réz szívósságát.

E fémeket nem öntik, hanem kihengerelik és a következők készülnek belőle: edények, toalettartégyak, műtárgyak, késnyelvek, kanalak, asztalicsengők és fuvóhangszerek.

IV. Csapágyfém.

Összetétele: 5-80% réz, 1.5-10% ón, 10-15% szilárdítók, 80-2% ólom. Mint az elnevezéseis jelzi: csapágycsapók kitöltéséhez használják forgógépek részleteinek megtámasztásához. Olvad: 180-400 C°-nál.

A főanyag szerint: réztartalmú vörös csapágyfémek, óntartalmú fehér fémek és tulnyomó ólomtartalommal ólomcsapágyfémek.

A vörös csapágyfémek 75-90% réz, 10-12% ónt, ezenfelül cinket és kevés ólmot tartalmaznak. Főként nagy nyomású csapágycsapókhoz használják.

A jó fehér csapágyfém 75-90% réz, 7-20% ónt, 2-8% szilárdítók és 0-1% cinket tartalmaz.

Kevésbé állandóak és olcsók az ólomcsapágyfémek, amelyek tartalmaznak: 60-85% ólmot, 10-25% réz, 6-20% szilárdítók és 0-10% szilárdítók réz.

V. Delta-fém

Összetétele: 54-56% réz, 42-50% szilárdítók, 0.8-1.3% szilárdítók, 0.7-1.8% szilárdítók, 14-0.8% szilárdítók mangán és

elnyesző mennyiségben nikkelt és foszfor. Izzó állapotban jól kovácsolható. Kémiai hatásokkal szemben való jó ellenállása folytán gépkatrészek gyártására fordítják.

VI. Duralumínium.

A legfontosabb alumínium ötvözet tartalmaz: 88-98% alumíniumot, 5.5-1.5% réz, 8-0.5% mangánt és 0.3-0.8% magnéziumot. 650 C°-nál olvasható. Szívós, kemény és nagyon ellenálló. Rengeteg célra használják, miért is igen keresett feldolgozóanyag.

Törölték

a vásárra járó kisiparosok utadójának

Megirtuk annakidején, hogy a tárgy-művesi iparosok, akik különböző vásárok a szoktak járni, beadvánnyal fordulnak az illetékes hatóságokhoz, amelyben azt kérték, hogy szabadon vihessenek szekerükön öröket és árusokat. A helyzet ugyanis az volt eddig, hogy a szolgáltatást ellátó csendőrök a rendelkezéseket félreírva külön taxát vetettek ki a saját hatáskörükben, amellyel a vásári iparosoknak sok kellemetlenséget és még több költséget okoztak.

A várvavárt visszhang most megérkezett végre, a közmunkaügyi miniszter javaslatára miniszteri jegyzőkönyvvel szabályozták a transzilvániai kisiparosok azon jogát, hogy a teherautókon vagy szekereken vásárokról szállított árut ők is elkísérhesék, anélkül, hogy az eddigi közfuzvarozásról szóló törvény alapján bírságot rójjanak ki rájuk. A rendelet szerint erre az eljárásra azonban a kisiparosoknak külön engedéllyel kell rendelkezniük és az erre vonatkozó kérvényeket közvetlenül a munkaügyi minisztériumhoz, vagy az illető megye utágyi szolgálatához kell benyújtani.

Örömmel tudunk adunk kifejezés az on tény felett, hogy az illetékesek megtalálták a módját ennek a régóta levegőben lógó kérdésnek megoldására és örömmel kétszeres, miután mi voltunk az elsők, akik annakidején lapunk hasábjain helyet adtunk a kisiparosság erre vonatkozó panaszaiknak.

A cluji rendőrkvesztura által elrendelt új kerékpár számtáblák

Tana Ferenc

szaküzletében kaphatók

Cluj, Marechal Foch 2 Telef. 22-10

Ára 150 Lei.

H I R L E T

Emelkednek a nyersvas-árak. Míg 1936-ban Németországban egy tonna nyersvas ára 41 márka volt, addig ma 78 márkába kerül a nyersvas tonnája. Ez az állandó emelkedő irányzat nemcsak Németországban, de világszerte érvényesül.

Iparvállaltok figyelmében! A legújabb sajtórendelkezés hatályon kívül helyezte azt a törvényrendeletet, amely kimondotta, hogy a részvénytársaságok mérlegeiket és közleményeiket csupán a sajtóvezérigazgatóság révén adhatják fel a lapoknak. Eszerint tehát a részvénytársaságok közleményeiket a jövőben is azokban a lapokban jelentethetik meg, amelyekben akarják.

Életbelépett a nyári záróra-rendelet. A munkaügyi minisztérium rendelkezése értelmében az üzletek nyári zárójára életbelépett. A déli üzletzárás 1 órákor van, nyitás 4 órákor. Esti záróra 8 óra. A rendelkezés csak a fűszerüzletekkel tesz kivételt, amelyeknek déli zárójára 1/2. A délutáni nyitás és esti zárás azonban változatlanul érvényes itt is.

Betegsegélyzői közlemény.

A cluji betegsegélyzőpénztár igazgatósága ezúton hozza tudomására azoknak az ipari és kereskedelmi munkaadóknak, akik tiznél kevesebb alkalmazottat foglalkoztatnak és akiknek a betegsegélyző bélyegek leróvásának elmulasztása miatt tartozásaik állnak fenn a betegsegélyző pénztárral szemben az 1937 évi március 31-ét megelőző időpontból — tehát még az elmúlt költségvetési évből — hogy abban az esetben, ha ezt a tartozásukat f. év október 31-ig kifizetik, illetve a hiányzó bélyegeket eddig az időpontig pótolják, a kirótt büntetés pénzéből a vonatkozó törvény 103-ik szakaszának értelmében engedélyt élveznek és a büntetés pénzének csak 5 százalékát kötelesek megfizetni. Ha viszont tartozásukat fenti időpontig ki nem egyenlítik és a hiányzó bélyegeket nem pótolják, úgy a teljes büntetés pénzt kötelesek megfizetni.

Rendelet a kézimunkásokra vonatkozóan. Miután az új adótörvény a kézimunkásokat bizonyos kedvezményben részesítette,

a pénzügyminisztérium tájékoztatás végett rendeletet adott ki arról, hogy kik tekinthetők kézimunkásoknak. Eszerint kézimunkás minden ipari alkalmazott, aki ténylegesen fizikai munkát végez, valamint a kereskedelmi alkalmazottak közül azok, akik testi munkát végeznek, mint például az áru lerakó és szállító munkások. Nem fizikai munkás viszont az alkalmazott, aki a vállalatoknál szakképzettsége dacára szellemi munkát végez (például a munkafelügyelők), továbbá a pincérek és éttermi kiszolgálószemélyzet, akik professzionális adót fizető alkalmazottak, valamint a soffőr, éjjeli őr, küldönc, portás és irodaszolga. Ezek tehát nem részesülnek a fizikai munkásokat illető adókedvezményben.

Szövetkezeti jubileum. A budapesti »Hangya« Szövetkezet a múlt héten ünnepelte fennállásának negyvenedik évfordulóját. Az ünnepségen részt vettek a magyar gazdasági élet főbb tényezői, valamint a miniszterelnök — több minisztertársa kíséretében, — aki lelkes szavakkal méltatta a Szövetkezeti élet áldásos kihatását a társadalomra és a jubiláló »Hangya« vezetőségét kománya támogatásáról biztosított.

Rendelet a borbélyműhelyek nyitvatartására vonatkozóan. A munkaügyi miniszter előterjesztésére a minisztertanács jóváhagyta a munkaszünet rendelkezésének megváltoztatását olyan értelemben, hogy a jövőben a fodrász- és borbélyüzemek valamint a fürdők borbélyai vasárnap és a többi hivatalos ünnepnapokon is nyitva tarthatnak.

Italmérők figyelmébe. A pénzügyigazgatóság ezúton is közli, hogy tilos monopolizált szesz italokat, szeszt, pálinkát, denaturált szeszt az előírt árnál magasabb áron eladni. Tilos az italok fokát csökkenteni, vagy azokhoz festéket, esszenciát keverni. Tilos az engedélyezett edényeken kívül más edényekben, üvegekben árusítani. Nem szabad a pecsétet letörni, kivételt képez, ha az italt az eladás helyén elfogyasztják, az árát azonban ebben az esetben sem szabad emelni. A kihágást súlyos pénzbírsággal és az engedély megvonásával büntetik.

A cluji betegsegélyző berendezésének kérdése. A cluji betegsegélyző belső berendezéséről kiírt árlejtés körül dúló harc megszűntek, amennyiben a betegsegélyző igazgatósága új árlejtés hirdetett és a butorok készítését véglegesen a cluji Butorkészítő Asztalosmesterek Szövetkeztére bízta. A butorok néhány hónap alatt elkészülnek és a betegsegélyző állandó folyamán be fog költözni az új helyiségbe, amelyet idestova egy éve már, hogy felavattak. A cluji Butorkészítő Asztalosmesterek Szövetkezetének évtizedes eredményes munkássága ezzel a ténnyel ismét beigazolást nyert.

Apróhirdetések

DE VANZARE 3 buc. pompe Worthington 2", 3 1/2", 4". 2 noui și 1 uzată în stare perfectă. Rugăm adresa reflectanților sub »Worthington« la administrația revistei »Viața Industrială«.

WERKMEISTER mit langjährigem Praxis und Erfahrungen in der Herstellung von Massenartikeln aus Eisen- und Messingblech mittelst Stanzen, gesucht. Zuschriften nur mit Zeugniskopien und ausführlichen Tätigkeiten sub »Massenartikel 3589« an den »Viața Industrială«.

TÖRÖTT ÖNTÖTTVASAT minden mennyiségben a legmagasabb árral veszünk. Ajánlatokat »Vasöntőde« jellegére a kiadóba kérünk.

Cumpărăm în cantități mari FIER DE TURNAT pe cel mai avantajos preț. Oferte sub »Turnătorie de fier« la administrația revistei »Viața Industrială«.

Keresünk elsőrendű szakismerettel és kellő gyakorlatlalt bíró ÖNÁLLÓ MŰCHANIKUST, aki szövőüzemben már működött és szövőgépek, spulnizó gépek stb. javítását szakszerűen elvégezni tudja. Ajánlatok »INDUSTRIA TEXTILĂ« jellegére a kiadóba küldendők.

DE VÂNZARE 1 cazan, sistem »Babcock-Wilcox«, fabricat la Erste Brünnener Maschinenfabrik A. G 1096, cu 200 m² suprafață de încălzire și 12 atm. de presiune, în stare bună și funcțională. Oferte sub »CAZAN 200«, la administrația revistei.

Minden mennyiségben veszünk törött ÖNTÖTT VASAT, rezet, ólmot és önt. Ajánlatokat »ENGROS« jellegére kérünk.

MŰSZAKI ÉS SZABADALMI RAJZOK költségvetések, rentabilitás-számítások, üzemtervek elkészítését a legújabb nyosabb árral vállalja KOVACS H. SANDOR okl. mérnök tanácsadó és tervező irodája Cluj, Str. Gherescu 6.

TIPOGRAFIA
„ORIENT“
CLUJ, STRADA IULIU MANIU 8.